

NORDISK DEMOGRAFI

ORGAN FOR

NORDISK DEMOGRAFISK FORENING

ÅRGANG 13

1982/1983

Oslo 1983

INNHold

	Side
A. FORENINGSINFORMASJON	
1. Nordisk Demografisk Forening.....	4
2. Dansk Demografisk Forening.....	5
3. Demografiska Föreningen i Finland.....	6
4. Norsk Demografisk Forening.....	7
5. Svensk Demografisk Förening.....	9
B. DEMOGRAFISK INFORMASJON	
1. Finland.....	11
2. Norge.....	12
3. Sverige.....	13
C. DEMOGRAFISKE FORSKNINGSPROSJEKTER	
1. Danmark.....	15
2. Finland.....	21
3. Sverige.....	23
D. OVERSIKT OVER BEFOLKNINGSUTVIKLINGEN I NORDEN I 1982	
1. Danmark.....	35
2. Finland.....	37
3. Norge.....	39
4. Sverige.....	42
E. RAPPORT FRA NORDISK DEMOGRAFISK SYMPOSIUM 1982.....	44
F. BIBLIOGRAFI	
1. Danmark.....	63
2. Finland.....	66
3. Norge.....	70
4. Sverige.....	77
G. MEDLEMSFORTEGNELSE	
1. Danmark.....	82
2. Finland.....	86
3. Norge.....	90
4. Sverige.....	92

Redaksjon: Helge Brunborg/Erik Stordahl

Redaksjonen avsluttet 3. september 1983.

A. FORENINGSinFORMASJON

1. Nordisk Demografisk Forening

Foreningens formål er å fremme innsikten i befolkningsproblemenes store betydning i vår tid, samt om de demografiske metodenes anvendbarhet på samfunnslivets ulike områder. Foreningen skal derfor stimulere interessen for demografisk forskning og utdanning i de nordiske landene, og fremme kontakten både mellom nordiske demografer og med kollegaer utenfor Norden. Foreningen søker å oppfylle dette formålet gjennom å spre informasjon, arrangere møter og symposier, utgi publikasjoner og sette fram forslag som kan bedre demografiens stilling i Norden.

Foreningen utgir skriftserien "Scandinavian Population Studies" (inneholder innlegg fra symposiene) og medlemsbladet Nordisk Demografi (én gang pr. år).

Tidligere formenn i Nordisk demografisk Forening:

• Gunnar Fougstedt, Finland, 1968-1969.

Erland Hofsten, Sverige, 1970-1972.

Altti Majava, 1972-1973.

Jan M. Hoem, Norge, 1973-1974.

P.C. Matthiessen, Danmark, 1975-1976.

Erland Hofsten, Sverige, 1977.

Per Sevaldson, Norge, 1978-1979

Sune Åkerman, Sverige, 1980-1983

Nordisk Demografisk Forenings styre for perioden 1982-1983:

Formann: Sune Åkerman, Sverige

Styremedlemmer: Sture Öberg, Sverige
 Otto Andersen, Danmark
 Claus Woll, Danmark
 Tapani Valkonen, Finland
 Kari Pitkänen, Finland
 Helge Brunborg, Norge
 Erling Berge, Norge
 Sigurdur Gustavsson, Island

Revisor: Arne Arvidsson, Sverige
 Jan Hoem, Sverige

Revisorsuppleanter: Olav Ljones, Norge
 Anders Lundberg, Sverige

Fra sommeren 1983 er vervene som foreningens formann og sekretær overført til den finske foreningen, med

Formann: Tapani Valkonen

Sekretær: Kari Pitkänen

2. Dansk Demografisk Forening.

Formand	Otto Andersen
Kasserer	Claus Woll
Suppleanter	Hanne Spøhr Birgitte Liebach Jensen
Revisor	Jørgen Wedebye
Revisorsuppleant	Hanne Hansen

Foredragsmøder:

Professor P.C. Matthiessen Statistisk Institut, Københavns Universitet indledte den 4. maj 1982 om:

Det historiske og det aktuelle fertilitetsfald i Danmark

Fra slutningen af 1800-tallet til 1930'erne oplevede Danmark et fertilitetsfald, som medførte, at det gennemsnitlige antal levendefødte børn pr. kvinde blev reduceret fra 4,6 til 2,2. Siden midten af 1960'erne er der igen sket et stærkt fald i fertilitetsniveauet. I foredraget blev foretaget en sammenligning af de demografiske og sociale faktorer i forbindelse med de to nævnte fertilitetsnedgange.

Den 5. maj 1983 var det generalforsamling og følgende nye styre blev valgt:

Formand	Birgitte Liebach
Kasserer	Ole Berthelsen
Suppleanter	Lisbeth Knudsen Hanne Spøhr

Dansk Demografisk Forenings nye adresse er:

H.A. Clausens vej 20B

2820 GENTOFTE

3. Demografiska Föreningen i Finland

Demografiska Föreningen i Finland valde på sitt årsmöte den 9.3.1981 följande styrelse för 1982.

Ordförande	Altti Majava
Viceordförande	Tapani Valkonen
Sekreterare	Veijo Notkola
Kassör	Ronald Wiman
Övriga medlemmar	Hannu Kulokari Jarl Lindgren Marja-Liisa Niemi Mauri Nieminen Kari Pitkänen

Under år 1982 förändrades dock styrelsens sammansättning. Vid ett extra föreningsmöte valdes Jarl Lindgren till föreningens kassör efter Ronald Wiman. Till ny styrelsemedlem valdes Seppo Lallukka.

Tapani Valkonen och Kari Pitkänen med Jarl Lindgren som suppleant företräder föreningen i Nordiska Demografisk Förenings Styrelse.

4. Norsk Demografisk Forening

Årsmøtet 1983

Norsk Demografisk Forening valgte på sitt årsmøte 26. januar 1983 følgende styre:

Leder: Helge Brunborg

Nestleder: Jan Erik Kristiansen

Kasserer: Eli Fure

Sekretær: Erik Stordahl

Suppleanter: Erling Berge

Letten F. Saugstad

Revisorer: Halvard Skiri

Arne Rideng

Valgkomite: Sølvi Sogner

Øystein Haram

Møtet ble avsluttet med kåseri av dr. phil. Petter Jakob Bjerve: Inntrykk fra Kina og Bangla Desh høsten 1982.

Foreningen har arrangert to halvdagsseminarer:

Regionale variasjoner i dødeligheten. 2. desember 1982;

Innledere under seminaret var

- Førstekonsulent Jens Kristian Borgan, Statistisk Sentralbyrå: Nye dødelighetstall for fylker og kommunetyper 1976-1980.
- Professor Hallstein Myklebost, Geografisk Institutt, Universitetet i Oslo: Beskrivelse av utviklingen 1890-1980 og forsøk på forklaring.
- Forsker Letten F. Saugstad, Yrkeshygienisk Institutt, Universitetet i Oslo: Sammenhengen mellom dødelighet, befolkningstetthet og næringsstruktur i seks fylker 1966-1978.

Pendling. 6. juni 1983;

Innledere under seminaret var

- Forsker Torjus Bolkesjø, Transportøkonomisk Institutt: Sammenlignbarhet av pendlingsdata fra Folketellingene 1970 og 1980.
- Forsker Noralv Veggeland, Oppland Distriktshøyskole: Pendling i innlandsdistriktene: Oppland 1981.
- Forsker Hanne Heen, Arbeidspsykologisk Institutt: Oljependling, familie og lokalsamfunn.

Foreningens medlemmer har fått spesiell invitasjon til følgende faglige møter i Sosiodemografisk Forskningsgruppe i Statistisk Sentralbyrå:

Dr. John Casterline fra World Fertility Survey i London:

28. februar 1983: Community effects on fertility intentions
(Basert på data fra 5 WFS undersøkelser)

7. mars 1983: A review of findings from the World Fertility Survey (og dessuten litt om aldersforskjellen mellom ektefeller basert på over 20 WFS undersøkelser).

Professor Robert T. Michael, University of Chicago og Research Center/NORC i Chicago:

8. juni 1983: Consequences of the Rise in Female Labour Force Participation Rates: Questions and Probes.

5. Svensk Demografisk Förening

På föreningens årsmöte 1983-06-14 valdes följande styrelse:

Ordförande:	Sune Åkerman
Vice ordförande:	Sture Öberg
Sekreterare och kassör:	Peter Springfeldt
Övriga styrelseledamöter:	Tommy Bengtsson Anne-Marie Bolander Robert Eriksson Jan Hoem Ingvar Holmberg
Suppleanter:	Olav Meirik Sven Reinans
Revisorer:	Hans Lundström Jan Qvist
Revisorssuppleanter:	Ingrid Lyberg Mats Rolén
Valberedning:	Arne Arvidsson, Eva Bernhardt och Anders Norberg

Till ordinarie styrelseledamot i Nordisk Demografisk Förening jämte Sune Åkerman valdes Peter Springfeldt.

Föreningsaktiviteter och notiser

Från styrelsens verksamhetsberättelse från verksamhetsåret 82/83 kan saxas följande:

- . Föreningen har arrangerat det 6:e Nordiska Demografiska symposiet som hölls i Kungälv 16-19 juni 1982. Symposiet samlade ca 135 deltagare.
- . 820831 hölls ett styrelsemöte angående publiceringen av uppsatserna från Kungälv.
- . Den svenska föreningen stod för redaktionen av årgång 12 av Nordisk Demografi som kom ut i början av hösten 1982.
- . Föreningen har sänt ut en enkät om demografisk sommarkurs till alla medlemmar i de nordiska föreningarna.
- . Föreningen har sänt ut information om den Nordiska sommarkursen i Demografi i Lund till alla medlemmar i de nordiska föreningarna.
- . Ett seminarium om Pehr Wargentin har arrangerats tillsammans med Statistiska Föreningen.

- . Ett erbjudande om att köpa minnesskriften om Pehr Wargentin till ett rabatterat pris har sänts till alla medlemmar.
- . En del av styrelsen har haft ett möte för att diskutera den kommande nordiska demografi kursen. .
- . Arbete med publikationen Scandinavian Population Studies nr 6 i form av redigering, utskrift etc pågår.

B. DEMOGRAFISK INFORMASJON

1. Finland

DET SJUNDE NORDISKA DEMOGRAFISYMPOSIET

Demografiska Föreningen i Finland planerar att anordna det 7:e nordiska demografisymposiet i mitten av juni 1984, troligtvis i Åbotrakten. Föreningen har utsett Altti Majava, Tapani Valkonen, Jarl Lindgren och Kari Pitkänen till medlemmar av symposiets organisationskommitté.

Organisationskommittén ber härmed alla som har förslag till ämnen som borde behandlas vid symposiet eller synpunkter beträffande t.ex. symposiets praktiska genomförande att ta kontakt med någon av de ovannämnda personerna (adresserna framgår av medlemsförteckningen). Telefonkontakt sker lämpligast till Altti Majava (nr 358-0-716 311).

Närmare upplysningar om symposiet kommer att meddelas under hösten 1983.

2. Norge

Konsekvenser av befolkningsutviklingen

Norske Sosialøkonomers Forening vil arrangere et etterutdanningskurs om ovennevnte tema i november 1983.

Endringene i befolknings sammensetningen (lavere fødselstall, flere over 80 år, økende del av befolkningen med rot i fremmede kulturer m.m.) vil få konsekvenser for hvilke samfunnsmessige oppgaver vi stilles overfor (eldreomsorg, skolevesenets dimensjoner osv.) samtidig som det vil påvirke våre muligheter til å realisere bestemte funksjoner (størrelse på yrkesaktiv befolkning, arbeidsmarkedet osv.). Slike konsekvenser vil bli stilt i fokus på kurset og viten og relevante problemstillinger på grunn av endringer i befolkningens sammensetning vil bli formidlet videre til planleggere og politikere. Kunnskapsgrunnlaget for kurset er foruten formell befolkningslære, den teoretiske og anvendte forskning som skjer på dette området.

Kurset vil gi en oversikt over de siste års befolkningsutvikling og den utvikling vi kan vente å få i åra framover. Endringer i fødselstallene og årsakene til dette, vil bli viet spesiell oppmerksomhet. Forskjellige forelesere vil belyse de økonomiske virkninger av endringer i befolknings sammensetningen på økonomien generelt, og på ulike sektorer, bl.a for trygdesystemet, arbeidsmarkedet og utdannings- og helsesektorene.

To viktige offentlige utvalg vil høsten 1983 snart være ferdige: Befolkningsutvalgets innstilling skal foreligge ved utgangen av 1983, og Trygdeutvalgets innstilling 1. mars 1984. Vi håper at representanter for disse utvalgene kan legge fram noe av det arbeidet de har gjort.

Vi håper også å få politikere med i en paneldebatt.

Programkomité: Helge Brunborg, Statistisk Sentralbyrå
Knut Arild Larsen, NAVF's Utredningsinstitutt
Knut Eggum Johansen, Finansdepartementet.

Tid og sted: 22. og 23. november 1983, Universitetet i Oslo, Blindern.

Påmelding og opplysninger: Norske Sosialøkonomers Forening, Storgata 26, Oslo 1.

Påmeldingsfrist: Primo november.

3. Sverige.

A. Demografiska avdelningen vid Stockholms universitet flyttar.

Demografiska avdelningen vid Stockholms universitet flyttar från statistiska till sociologiska institutionen i början av höstterminen 1983. Den nya adressen blir Universitetsvägen 10 B, S-106 91 Stockholm, tfn. vx 08-16 20 00. Avdelningen leds av Jan M. Hoem. Docent Bertil Holmlund tillträder tjänst som forskare i ekonomisk demografi från höstterminen 1983. Eva Bernhardt, Cecilia Etzler och Britta Hoem blir medarbetare på projektet "Kvinnors livsfaser" för en treårsperiod från 1 oktober 1983. Siv Gustafsson kommer att slutföra sitt projekt "Ekonometriska studier av arbetsmarknadens struktur och funktionssätt med hänsyn till jämställdhet mellan kvinnor och män" vid avdelningen över tolv månader från årsskiftet 1983/84. Bo Rennermalm utför fortsatt analys av data från SCBs fertilitetsundersökning från 1981 på deltid vid avdelningen.

Tillsammans med sociologiska institutionen står avdelningen som arrangör av ett tisdagsseminarium i sociologi och demografi. Avdelningen utger stencilserien Stockholm Research Reports in Demography, som hitintills har utkommit med tolv nummer. Forskar-kurser i demografi ges regelbundet.

B. Ny professur i historisk demografi.

Lars-Göran Tedebrand förordnades att från 820501 vara professor i historisk demografi vid Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet med placering vid Umeå universitet. 820611 beslöt Rektorsämbetet att rådsprofessuren organisatoriskt skulle inplaceras vid Demografiska databasen. Arrangemanget har lösts så att rådsprofessuren bildar en egen enhet, enheten för historisk demografi, vid databasen.

C. Nordisk sommarkurs i demografi.

Under sommaren 1983 kommer en Nordisk sommarkurs betitlad "Tillämpningar av matematiska modeller i ekonomisk och historisk demografi", som vänder sig till forskarstuderande i de nordiska länderna, att ges vid Ekonomisk-historiska institutionen vid Lunds universitet. Avsikten

är här att sammanföra aktiva forskare inom området i workshopliknande atmosfär under ledning av specialister i ekonomisk demografi. Som lärare kommer Roger Schofield från Cambridge, Chris Wilson från London, Göran Broström från Umeå samt Jan Hoem från Stockholm att anlitas.

D. Forskningsseminarium i ekonomisk demografi.

Genom anslag från HSFR och Jan Wallanders stiftelse kommer en serie seminarier att äga rum vid Ekonomisk-historiska institutionen vid Lunds universitet. Seminarierna vänder sig till forskare och forskar-studerande som arbetar med ämnen med anknytning till befolkningsfrågor. Avsikten med seminarieserien är att inbjuda omkring 10 forskare per år, företrädesvis utländska, att presentera sin forskning. Tonvikten kommer att ligga på metodologiska problem.

E. Kurs i befolkningsutveckling och samhällsförändring. 20 poäng.

Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet. Kursens mål är att ge kunskaper om huvuddragen i den svenska och internationella befolkningsutvecklingen, att belysa sambanden mellan förändringar i befolkninens storlek och sammansättning och den sociala och ekonomiska utvecklingen, att ge en orientering om teorier och metoder rörande ekonomiska och demografiska förändringar samt att ge träning i arbete med demografiska och ekonomiska data.

Kursen består av två moment, där i det första behandlas befolkningsutvecklingen ur ett ekonomiskt och socialt perspektiv. Tonvikten ligger på befolkningsutvecklingen i ett historiskt sammanhang och på grundläggande demografiska begrepp. Det andra momentet innefattar dels teorier om sambanden mellan befolkning och ekonomi, dels befolkningsprognoser.

Kursen ges på halvfart kvällstid med start höstterminer. Kursledare: Tommy Bengtsson och Rolf Ohlsson.

C. DEMOGRAFISKE FORSKNINGSPROJEKTER

1. Danmark

A. Igangværende projekter

1. Dødelighed og erhverv 1970-80.

(Kontakt: Otto Andersen)

I statistiske undersøgelser nr. 37 (Dødelighed og erhverv 1970-75) København 1979, har Danmarks Statistik (ved Elsebeth Lyngé) offentliggjort en analyse af dødeligheden i forskellige erhvervsgrupper i den danske befolkning 1970-75.

Undersøgelsen omfatter erhvervsoplysninger for de 20-64 årige personer, der indgik i folke- og boligtællingen den 9. november 1970, samt oplysninger om dødsfald blandt disse personer i 5-års perioden efter folke- og boligtællingen.

Der er i 1982 foretaget en opdatering af dødeligheds-/erhvervsregistret, idet der er tilføjet oplysninger om dødsfald i perioden 1975-80. Herved er antallet af dødsfald i materialet blevet væsentligt forøget, hvorved en mere detaljeret beskrivelse af dødeligheden er blevet mulig.

Der er etableret et samarbejde med Statistisk Forskningsenhed ved Københavns Universitet om de teoretisk statistiske aspekter ved projektet.

2. Den demografiske transition.

(Kontakt: P.C. Matthiessen)

Analyse af fertilitets- og dødelighedsnedgangen i industrilandene i de sidste 150-200 år, med særligt henblik på Danmark. Denne forskning udføres i samarbejde med Office of Population Research i Princeton, som led i et stort anlagt europæisk projekt. Ved anvendelsen af ensartede målemetoder, er det muligt at sammenligne fertilitetsniveauet

og udviklingen i forskellige administrative områder i Europa. Gennem kvantificering af en række økonomiske og sociale variable søger man i dette projekt at opnå et bedre kendskab til de faktorer (børnedødelighed, urbanisering og industrialisering m.v.) som stod i sammenhæng med introduktionen af den omfattende fertilitetskontrol, der begyndte at gøre sig gældende i Europa i slutningen af forrige århundrede.

3. Befolkningsudviklingen og den økonomiske og sociale aspekter.

(Kontakt: P.C. Matthiessen)

Analyse af årsagerne til og konsekvenserne af en stationær eller faldende befolkning. Blandt konsekvenserne analyseres udviklingen i arbejdsstyrkens størrelse og aldersstruktur og indflydelsen på den geografiske og erhvervs-mæssige mobilitet. Endvidere udviklingen i de aldersklasser, som skal modtage offentlig service mht. pasning, undervisning og omsorg. Også indflydelse på den geografiske lokalisering indgår i dette arbejde.

4. Korttidsprognoser for fødselstallet på grundlag af antallet af graviditeter.

(Kontakt: P.C. Matthiessen)

I samarbejde med Centralsygehuset i Frederiksborg amtskommune er der udarbejdet en metode til at foretage korttidsprognoser for fødselstallet på grundlag af det registrerede antal graviditeter. Anvendelsen af metoden har i 1981 muliggjort en fastlæggelse af fødselstallet i Frederiksborg amtskommune et halvt år frem i tiden, som er behæftet med en beskedent usikkerhed. Der foretages en løbende kontrol af forudsætningerne for anvendelsen af metoden.

5. Ældresektoren

(Kontakt: P.C. Matthiessen & Graham Leeson)

Forskning inden for ældresektoren videreføres med særlig henblik på udviklingen i nogle bestemte dødsårsager blandt de ældre. Endvidere undersøges de sociale og økonomiske konsekvenser af befolkningens aldring.

6. Planlægning i hierarkiske systemer

(Kontakt: Graham W. Leeson)

Arbejdet videreføres mht. udarbejdelse af modeller, der beskriver dynamikken i hierarkiske systemer (rekruttering, pensionering, forfremmelse). Der arbejdes også med den asymptotiske struktur af disse systemer, og med indførelsen af økonomiske betragtninger.

7. Analyse af regionale og civilstandsbetingede forskelle i den grønlandske spædbørns- og børnedødelighed differentieret efter årsag for kohorter født 1973-1980.

(Kontakt: Hans Oluf Hansen)

Spædbørnsdødeligheden er for tiden ca. fire gange højere i Grønland end i Danmark. Et vigtigt formål med projektet er, indenfor de givne begrænsninger i data, at forsøge at udskille persongrupper med særlig høj spædbørns- og børnedødelighed i den i Grønland bosiddende befolkning i perioden 1973-1980. Sådanne risikogrupper kan tænkes afgrænset bl.a. ved moderens alder, fødested (i/udenfor Grønland) af civilstatus ved barnets fødsel, samt ved barnets fødested i Grønland (kommune og by/bygd). Forskelle i den relative dødsårsagssammensætning af dødsintensiteten søges belyst for udvalgte subpopulationer. Endvidere undersøges udviklingen i spædbørns- og børnedødeligheden på generationsbasis gennem den betragtede periode. Som i forudgående, nu afsluttede studier (jf. Hansen 1982 a,b,c,) lægges der vægt på vurdering af kvaliteten af data samt på grundig statistisk analyse. Erfaringerne vil blive søgt udmøntet i forslag til videre studier, jf. Hansen 1982 a,b, resp. Section 6 og Section 7.

8. Demografisk analyse af fødselstallet i Danmark 1945-1982

(Kontakt: Dan Rohrmann)

Det årlige fødselstal i Danmark 1945-1982 ses som en funktion af indgåelse og opløsning af ægteskab samt civilstatusbetinget reproduktiv adfærd.

Der foretages indledningsvis en kortlægning af den eksisterende, publiserede og upubliserede, officielle danske befolkningsstatistik på områderne fertilitet og civilstatus.

Materialet kan fortolkes indenfor rammerne af en aldersinhomogen, tidskontinueret model af Markov-typen og modellens parametre er diverse overgangssintensiteter.

Udvalgte intensitetsfunktioner estimeres og sammenlignes på periode og/eller generationsbasis. Indenfor de afstukne datamæssige rammer forsøges disse resultater relateret til nogle mulige bagved liggende årsager.

Undersøgelsen, der gennemføres som stor opgave ved det statsvidenskabelige kandidatstudium rummer endvidere mulighed for - ud fra det givne datamateriale - at studere den enkelte demografiske faktors (partielle) bidrag til udviklingen i det danske fødselstal.

B. Afsluttede projekter

1. Analyse af den danske arbejdsstyrkes bevægelser på årsbasis 1972-79 belyst ved hjælp af erhvervsoverlevelsestavler.

(Kontakt: Lisbeth Strandmark)

Stor opgave ved det statsvidenskabelige studium, Københavns Universitet, afleveret oktober 1982.

Projektet indeholder en beregning af erhvervsoverlevelsestavler på basis af bruttoforskydninger for hvert køn, alder 16,17,.....,74 år for årene 1972, 1973 - 1979. Til det formål er anvendt en tidskontinueret, aldersinhomogen Markovproces-model med de to transiente tilstande 'udenfor arbejdsstyrken' og 'i arbejdsstyrken' samt den absorberende tilstand 'død'. Den anvendte model er beskrevet i Hoem og Fong (1976) og projektet kan til en vis grad ses som en videreførelse af Hoem og Fongs studie.

På grund af begrænsningerne i datagrundlaget (Danmarks Statistiks beskæftigelsesundersøgelser) skal beregningerne udelukkende betragtes som regneeksempler.

Der påvises forskelle i til- og afgang i forhold til arbejdsstyrken for de to køn gennem perioden 1972-79. For kvinder fås en stigende tilgangsrate og samtidig en faldende afgangsrate, d.v.s. en tendens til at forblive i arbejdsstyrken. For begge køn fås en voldsom stigning i afgangsraten i 1979 for alder 60 år og derover, hvilket formentlig skal ses i sammenhæng med efterlønnens indførelse. Desuden udviser kvinderne en større mobilitet i forhold til arbejdsstyrken end mænd.

Udfra bl.a. socialforskningsinstituttets undersøgelser søges at forklare den observerede udvikling i til- og afgang i forhold til arbejdsstyrken gennem perioden 1972-79.

Endelig foretages en sammenligning af en erhvervsoverlevelsestavle for Danmark og USA, året 1977. Der påvises en række markante forskelle med hensyn til tilknytning til arbejdsstyrken mellem de to lande.

2. Analyse af individdata fra the World Fertility Survey for Kenya

(Kontakt: Astrid M. Jensen)

Projektet er afleveret 1. marts 1983 som "stor opgave" ved politstudiets afsluttende del.

Formålet har været at foretage en demografisk undersøgelse af fertiliteten blandt udvalgte kenyanske subpopulationer. Data består af individoplysning af 8100 kvinder i Kenya. Kvinderne analyseres på generationsbasis og efter forskellige kendetegn, religion, etnisk tilhørsforhold og bosted. For hver subpopulation fastlægges fertiliteten indenfor civilstandsgrupper, samt mønstret for indgåelse og opløsning af ægteskab.

Modellens overgangsintensiteter fastlægges semiparametrisk ved hjælp af centrale O/E-rater.

I vidt omfang relateres de demografiske data til eksisterende viden om fertilitetsforskelle udfra kvindens stilling i det kenyanske samfund.

2. Finland

Befolkningsutvecklingen i Svensk-Finland under 1970-talet.

(Kontaktperson: Fjalar Finnäs)

Tvåspråkiga familjer i Finland.

Förekomst och effekten på den finlands-svenska befolkningsutvecklingen.

(Fjalar Finnäs)

Förändringar i arbets- och familjelivet.

(Elina Haavio-Mannila)

Utvecklingen av den psykiatriska institutionspopulationen i Finland under 1960-1970 -talen.

Målet av undersökningen är att ge en bild av den psykiatriska institutionspopulationens dynamik.

(Anni Hakkarainen)

Smittkopps-epidemierna under andra hälften av 1700-talet.

(Eino Jutikkala)

Befolknings- och jordägförhållanden i Gamla Finlands västra del.

(Yrjö Kaukiainen)

Den svenskspråkiga befolkningens utveckling i Helsingfors.

Befolkningen 1.1.1972-82 samt prognoser 1.1.1984 och 1.1.1989.

(Eeva-Kaisa Kemppainen)

Finländare i Australien före andra världskriget.

(Olavi Koivukangas)

Social rörlighet mellan yrkeskategorier i Finland 1970-1975.

(Risto Kolari)

Levnadsförhållanden under barndomen och ateroskleros.

(Veijo Notkola)

Den demografiska forskningens historia i Finland från 1700-talet fram till våra dagar.

Utredningen görs av en arbetsgrupp bestående av åtta personer. Gruppen försöker klarlägga den demografiska forskningens historia analytiskt gemon att granska forskningen mot bakgrunden av periodens vetenskapliga atmosfär och samhällsutveckling. Utredningen planeras att bli klar år 1983. (Juha Nurmela, Kari Pitkänen)

Selektionens och gallringens betydelse för de yrkesspecifika arbetsoförmögenhets- och dödstal.

(Martti Nygren)

En epidemiologisk uppföljningstudie av personer som utsatts för formaldehyd.

(Timo Partanen)

Omflyttningen i Finland åren 1977-78.

I undersökningen analyseras förändringarna i välfärden för de som flyttat från en kommun till en annan.

(Ismo Söderling)

Undersökningar om utvecklingen av dödlighet och dödlighetsskillnader mellan socioekonomiska och demografiska befolkningsgrupper.

(Tapani Valkonen)

Flyttningar i Helsingfors-regionen.

Undersökningen baserar sig på sammankopplade uppgifter av folk- och bostadsräkningen år 1980 och registrerade flyttningarna år 1981.

(Tapani Valkonen)

3. Sverige

Nativitetsnedgången i södra Jämtland - en retrospektiv intervjuundersökning.

(Sune Åkerman m fl. Historiska institutionen Umeå.) Intervjuer görs med män och kvinnor (gifta par) äldre än 60 år. Frågor och samtal förs runt födelsekontroll, preferenser för familjestorlek, äktenskap m m. och yttre levnadsförhållanden. Projektets första del, som gäller Rätans socken, är avrapporterad. Fältarbetet i den andra delen, Klövsjö socken, avslutades sommaren 1982. Projektet slutrapporteras hösten 1983.

Robertsfors - bruk och samhälle under 1900-talet. (Sune Åkerman, Historiska institutionen, Umeå och Jörgen Björklund, Ekonomisk-historiska institutionen, Umeå).

Tvärvetenskapligt projekt mellan historia, ekonomisk-historia och konsthistoria. Bl a kommer socialhistoriska aspekter att behandlas. En del av dessa har stark demografisk inriktning (t ex familjebyggande).

Gotlandsprojektet. (Sune Åkerman, Historiska institutionen, Umeå universitet och Ulf Högberg, Falu lasarett). I detta projekt fokuseras de våldsamma demografiska svängningarna under perioden 1695-1720. Mortalitet, äktenskapsbildning och fertilitet behandlas i sitt intrikata sammanhang. Ett urval av socknar behandlas.

Rörlighet och anpassning. (Sture Öberg, Einar Holm, Erik Wallin, Kalle Mäkilä m fl. Kulturgeografiska inst. i Stockholm, Lund, Umeå och Arbetslivscentrum).

I projektet arbetas bl a med en simuleringsmodell som syftar till att ge förklaringar till och beskriva flyttningar mellan olika lokala arbetsmarknader. I simuleringsmodellen ingår, förutom antaganden om förhållanden på arbetsmarknaden och utbildningssystemet, även antaganden om olika demografiska variabler.

Samboende och barnafödande. (Jan M Hoem, Demografiska avdelningen vid Stockholms universitet och Bo Rennermalm, SCB). I studien analyseras tidpunkter för sammanflyttning, vigsel och första barnets födelse.

Kvinnors livsfaser: en studie av utbildning, sysselsättning och barnafödande bland svenska kvinnor födda 1936-60. (Eva Bernhardt, Cecilia Etzler och Britta Hoem) Ett forskningsprojekt startas vid demografiska avdelningen vid Stockholms universitet den 1 oktober 1983 under ledning av Jan M. Hoem. Projektets syfte är att belysa i vilken utsträckning kvinnornas ökande deltagande i arbetslivet har bidragit till den sjunkande fruktsamheten i Sverige under de senaste 15-20 åren, vilka bakgrundsfaktorer som har varit reglerande och hur sambanden har yttrat sig. Huvuddelen av analysen kommer att vara baserad på metoder som utvecklats under senare år speciellt för att studera livshistorier. Det empiriska materialet utgörs av SCBs intervjuundersökning om svenska kvinnor i familj och arbetsliv, som genomfördes 1981. Forskningsprojektet väntas pågå i tre år.

Nya familjemönster. (Charles Westoff. Princeton university, USA). Studier av ändrade familjemönster i vissa europeiska länder, bl a Sverige och Norge. Beträffande Sverige används material från den svenska fruktsamhetsundersökningen.

Fertilitetsmönster och graviditetsutfall. (Olav Meirik. National Institutes of Health, Bethesda, USA och Akademiska sjukhuset, Uppsala). I samarbete med amerikanska forskare görs en studie, utifrån bl a den svenska fruktsamhetsstudien, av fertilitetsmönster och graviditetsutfall.

Abortkommittén. (Mats Rolén. Socialdepartementet). Vintern 1980 tillsatte regeringen en parlamentarisk kommitté som fick i uppdrag att "göra en utvärdering av abortlagstiftningen samt föreslå åtgärder som syftar till att minska abortfrekvensen." I uppdraget ingår ej att föreslå förändringar av lagen. Slutrapport under 1983.

Ekonomi och befolkningsförändringar. (Roland Artle. Berkeley university, USA). Studier av demografiska förändringars inverkan på konsumtion och ekonomi med inriktning på det ökande antalet pensionärer.

Levnadsnivåundersökningen. (Robert Eriksson, Sten Johansson vid Socialforskningsinstitutet vid Stockholms universitet). Större intervjuundersökning som bl a behandlar demografiska variabler och hälsofrågor.

Demografisk bibliografi för Sverige. (Ingvar Holmberg. Demografiska forskargruppen vid Göteborgs universitet).

Hushålls- och bostadsbyggnadsprognoser. (Ingvar Holmberg. Demografiska forskargruppen vid Göteborgs universitet).

Projektet avser att förbättra och utveckla metoderna för att prognosers hushållsbildningsmönster och bostadsefterfrågan på regionala bostadsmarknader. Modellen för hushållsförändringar är baserad på en Markov-process för övergångarna mellan hushållstyper, medan fördelningen på bostäder åstadkommes genom att utnyttja en informationsteoretisk ansats.

Regionala befolkningsmodeller. (Ingvar Holmberg. Demografiska forskargruppen vid Göteborgs universitet).

Tillsammans med forskare vid det internationella institutet för systemanalys i Wien (IIASA) pågår arbete med utvecklingen av deras regionala befolkningsmodell så att den skall kunna användas för befolkningsprognoser. En del av detta arbete syftar till att utveckla en integrerad modell för flyttningar mellan regioner i Norden. I en senare del skall vi undersöka möjligheterna att använda modellen för studier av flyttningsmönstret inom storstadsregioner. Rapport har publicerats i IASSAs skriftserie.

Demografiska aspekter på åldrandet. (Ingvar Holmberg. Demografiska forskargruppen vid Göteborgs universitet tillsammans med långvårdsmedicinsk-geriatriska kliniken vid Vasa sjukhus).

Vid långvårdsmedicinsk-geriatriska kliniken pågår planeringen av ett interventionsprogram där man skall undersöka i vilken utsträckning det går att påverka äldre människors livssituation. Detta arbete kräver en ingående demografisk analys av utvecklingen av denna befolkningsgrupp som sådan, samtidigt som man behöver närmare kännedom om de demografiska förhållanden de lever i. Avsikten med samarbetsprojektet är dels att analysera demografiska faktorer i ett tvärvetenskapligt perspektiv dels att analysera de demografiska förändringarna bland äldre människor.

Sjuklighetssimulering. (Jan Qvist, Demografiska forskargruppen, Göteborg).

I en modell studeras olika bakgrundsfaktorerers inverkan på dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar.

Formell och reell kompetens och levnadsbanans utveckling. (Göran Hoppe och Torvald Gerger vid Kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet.) Det är speciellt två förändringsprocesser som utgör ramarna för de val av levnadsbana som individerna väljer.

Dessa processer är:

1. Utbildningssystemets utveckling
2. Samhällets utveckling som det uttrycks i förändringar i arbetsuppgifternas innehåll samt i omlokalisering av arbetstillfällena.

Man, landscape and society - an information system (Torvald Gerger, Göran Hoppe och Stefan Fogelvik. Kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet.) Ett demografiskt informationssystem har byggts upp där samspelet mellan människan på individnivå, kulturlandskapet och samhällsbeslut studeras.

Befolkningsförändring och marknadsintegration - Studier i den svenska ekonomins funktion och dynamik under 1700- och 1800-talen (Gunnar Fridlitzius, Lennart Jörberg, Rolf Ohlsson, Göran Ahlström och Tommy Bengtsson. Ekonomisk-Historiska institutionen. Lunds universitet.)

Projektets syfte är att för 1700 och 1800-talen analysera den svenska ekonomins funktion och utveckling i relation till befolkningsförändringarna, varvid rums- och tidsaspekterna sammanlänkas till en övergripande syntes. Analysen genomföres dels på riksnivå, dels genom en intensivundersökning av förhållandena i södra Sverige.

Detta sker genom att ingående studera framväxten, omfattningen och effekterna av marknadsintegrationen, såväl när det gäller arbetskraft (migration), som varor och kapital (handel). Funktionsaspekten erhåller vi genom att göra en tvärsnittanalys av ekonomin under tre tidpunkter: 1780-, 1840- och 1890-talen, där inte enbart den renodlade ekonomiska strukturen analyseras utan också de institutionella arrangemangen.

Projektet karakteriseras av en bestämd strävan att länka befolkningsförändring och ekonomi, av att tids- och funktionsaspekterna kombinerats, av försök till generaliseringar och av en klar anknytning till modern ekonomisk teori och statistiska metoder. Projektet knyter an till och utnyttjar tidigare undersökningar, främst inom projektet "Mortalitet, fertilitet och ekonomisk utveckling", och datasamlingar vid Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet.

Age of marriage in India.(Rolf ohlsson och Neelambar Hatti. Ekonomisk historiska institutionen. Lunds universitet.)

Invandrarnas fruktsamhet.(Rolf Ohlsson. Ekonomisk- historiska institutionen. Lunds universitet.)

Mortalitet, fertilitet och ekonomisk utveckling - studier i den demografiska övergången i Sverige 1750-1980. (Tommy Bengtsson, Gunnar Fridlitzius och Rolf Ohlsson. Ekonomisk-historiska institutionen vid Lunds universitet.

Projektets syfte är att ur olika aspekter undersöka sambandet mellan ekonomisk utveckling och demografiska förändringar i Sverige under perioden 1750-1980. Inom projektets ram finns tre delundersökningar. I den första behandlas den trendmässiga mortalitetsnedgången vid slutet av 1700-talet och början av ändringarna vid denna tid. I synnerhet belyses skillnader i olika ekonomisk och social struktur och i olika sociala grupper med utgångspunkt från ett stratifierat urval av församlingar och städer i södra Sverige. I den andra delundersökningen studeras på makroplanet och med en ansats i den ekonomiska teorin för fertilitetsförändringar sambandet mellan strukturella förändringar i ekonomin under perioden 1860-1930 och fertilitetsnedgången. Vidare analyseras skillnader i nivåer och förändringsmönster i fertilitet med utgångspunkt från samma stratifierade urval av församlingar och städer som i delundersökning 1. I den tredje delundersökningen undersöks olika aspekter på de konjunkturrella sambanden mellan befolkning och ekonomi i Sverige under perioden 1750-1980 på riksnivå, på länsnivå samt i det stratifierade urvalet av församlingar och städer.

EIFO. (Expertgruppen för invandringsforskning). Diverse projekt om invandring och invandrares demografiska, sociala och ekonomiska situation.

Skilsmässoprojektet. (Jan Trost m fl Sociologiska institutionen Uppsala). Studiens tyngdpunkt ligger vid skilsmässoprocessens senare delar och effekterna strax efter skilsmässan. Projektet har sociologisk och socialpsykologisk inriktning.

Samboendeprojektet. (Jan Trost. Sociologiska institutionen Uppsala). Efter viss avrapportering fortsätter projektet att bevaka såväl den svenska som den internationella utvecklingen.

Kvinnors hem och förvärvsarbete. (Jan Trost. Sociologiska institutionen Uppsala).

Bearbetning pågår av uppgifter som insamlats via enkät från 7 500 kvinnor rörande deras familje- och arbetssituation. En första rapport är publicerad.

Fertilitetsstudie. (Jan Trost, Olav Meirik m fl Sociologiska och socialmedicinska institutionen Uppsala).

En studie delad i småetapper innefattande informella s k in-depth-intervjuer med ett mindre antal människor om beslutsprocessen i samband med att skaffa sig eller inte skaffa sig barn. En första preliminär rapport finns tillgänglig.

Sociala anpassningsprocesser. (Leif Grahm och Sten Axelsson, ERU (expertgruppen för forskning om regional utveckling).

Projektet handlar om strukturomvandlingen i samhället och arbetsdelningsbegreppet har valts att karaktärisera omvandlingen. Förändrade strukturella förutsättningar ger upphov till sociala anpassningsprocesser, av vilka den geografiska rörligheten är en del.

The ^cAllān Area of Jordan during one hundred years (Lars Wåhlin). Kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet).

The society of East Bank Jordan has changed very fast, from being completely rural and quite isolated to becoming heavily urbanized (some 60 percent) and strongly influenced by external forces. The project will follow the transformation of living conditions for the population in a still rural area during the latest one hundred years. It is attempted to show WHAT happened to WHOM, WHEN, and WHY changes took place at the locality, at the time, and in the manner which actually occurred. Material collected during almost two years of field work cover schooling, land ownership, and tribal history and system. In a student cohort study, 136 out of a total of 155 school beginners (boys) in 1948 and 1956 have been interviewed on their life histories. With the help of published and other material, the findings of the study will be placed in the relevant geographical and historical context. A report is published in Kulturgeografiskt seminarium.

Metodiska aspekter på svenskt historiskt demografiskt källmaterial. (John Rogers - Ann-Sofie Källemark. Historiska institutionen, Uppsala universitet)

I projektet görs en genomgång av olika demografiska metoders användbarhet för olika svenska källmaterial. Speciell hänsyn ägnas åt familjerekonstruktion.

"Marriage squeeze". (Arne Bjurman. Sociologiska institutionen. Stockholms universitet.) En studie av "marriage squeeze" i svenska kohorter 1931-50.

Kriser och katastrofer. Nöd, svält och epidemier i det förindustriella Sverige. (Planerat projekt av Ann-Sofie Kälvemark och Hans Norman, Historiska institutionen, Uppsala universitet).

Hungerkriser och epidemiska kriser är dramatiska och ödesdigra inslag i förindustriella samhällens historia. Samtidigt har de olika karaktär och bör också ha olika konsekvenser. Projektets syfte är därför att göra en komparativ undersökning av de båda typerna av kriser med särskild hänsyn till de demografiska, sociala och politiska perspektiven. Demografiskt är avsikten att analysera hur hela befolkningsmönstret påverkas av respektive kris - inte bara dödligheten utan också nativitet, äktenskapsbildning, flyttningar och den allmänna befolkningsstrukturen.

Undersökningarna planeras i första hand omfatta tre krisperioder, hungerkrisen 1773, koleraepidemierna under 1850-talet och nödåret 1868. Undersökningarna kommer att göras på lokal nivå och med ett individcentrerat material. Centralt blir folkbokföringsmaterialet, men också andra från kyrkligt och kommunalt håll emanerande källor. För de senare perioderna bör pressen bli av värde, liksom berättande källor av annat slag. Lagstiftning och politisk debatt på riksplanet kommer också att uppmärksammas.

Barnbegränsning i Sverige 1870-1935. Förändrade attityder och beteenden hos kvinnan, familjen och samhället. (Sten Carlsson, John Rogers och Thomas Nilsson. Historiska institutionen, Uppsala universitet).

Projektets huvudsyfte är att studera den stora fertilitetsnedgången, som ägde rum i Sverige under perioden 1870-1935 och försöka besvara frågan varför en majoritet av den svenska befolkningen under en relativt kort tidsrymd allmänt började tillämpa barnbegränsning. På det svenska källmaterialet har vi möjligheter att behandla problemen på individnivå och kommer med utgångspunkt från det svenska kyrkobokföringsmaterialet att studera enskilda familjers tillämpning av barnbegränsning relaterad till deras socio-ekonomiska ställning och roll i produktionen. Vi avser att särskilt beakta förändringar i kvinnans ställning - juridiskt, ekonomiskt, socialt - och därvid söka komma åt hur sådana förändringar kan ha påverkat hennes motiv för och inflytande över familjeplanering. Forskningsuppgiften bör också kunna bidra till en bättre förståelse för de problem som olika familjeplaneringsprogram möter i u-länderna. Dessutom kan insikter om varför den svenska befolkningen vid denna tid ändrade sin inställning till barnafödande vara till hjälp för förståelsen av den låga nativiteten i vårt land idag.

Projekt vid demografiska databasen i Umeå:

1. Lokalsamhälle - individuellt socialt beteende. Järnbrukens arbetare under agrarsamhällets slutskede ur demografiska och sociala aspekter. (Jan Sundin och Lars-Göran Tedebrand).
2. Mortalitetsprojektet - en studie av bl a spädbarnsdödlighet som bl a innefattar metodutveckling. (Avser 1800-talet). (Anders Brändström och Göran Broström).
3. En studie av lungsotens utbredning främst i Norrland och hur man bekämpade denna under 1800-talet. (Britt-Inger Puranen)
4. En studie av föräldradeprivation under 1800-talet. (Martin Vejbrink).
5. The Fertility Transition in Sweden: A preliminary look at smaller geographic units, 1855-1890. (Ken Lockridge, USA)
6. En studie av flyttningar till och från städer (1800-talet). (Ian Winchester, Canada)
7. Haparanda stads framväxt ur demografiska perspektiv med tyngdpunkt på flyttningsmönster. (John Rice, USA).

Finländare i Sverige. (Erik De Geer. Historiska institutionen vid Uppsala universitet).

Delprojekt:

1. Finländare i Dalarna. (I samarbete med Dalarnas museum i Falun). Historisk-geografisk utveckling för Dalarna och speciellt Smedjebackens kommun, samt aktuell demografisk kartläggning av de tre viktigaste invandrarkommunerna (Smedjebacken, Ludvika och Borlänge).
2. En minoritetsbefolknings flyttningsreferenser. Finländarna i Dala-bergslagen, varifrån kommer de och vart tar de vägen?
3. Den finsk-ugriska institutionens studerande. Resultat från en enkät om geografisk härkomst, studiebakgrund, verksamheten vid institutionen och språkets ställning i dagens Sverige. (Samprojekt med finsk-ugriska institutionen, Pekka Lehikoinen).

Kommunerna och framtiden. (Jan-Erik Gidlund. Statsvetenskapliga institutionen. Umeå universitet.) Ett antal kommuner i landet studeras utifrån befolkning, ekonomi och kultur.

Norrbottnensforskningen. (Lars Dahlgren. Sociologiska institutionen. Umeå universitet.) Inom den s.k. Norrbottensforskningen bedrivs ett projekt som kallas "Social utvecklingsplanering i Norrbotten. I projektet behandlas kulturfrågor med befolkningsutvecklingen som bakgrund. En omfattande materialinsamling sker i samtliga kommuner i Norrbotten.

Fruktsamhetsmönster och produktionsstruktur vid sekelskiftet. (Margareta Larsson. Sociologiska institutionen vid Stockholms universitet).

Dödlighetsutvecklingen under 1970-talet. (Dan Mellström och Leif Johansson, Vasa sjukhus; Ingvar Holmberg, Demografiska forskargruppen vid Göteborgs universitet samt Anders Odén).

Överfrekvens av Colon-cancer. (Dan Mellström och Leif Johansson, Vasa sjukhus och Anders Odén). En studie görs om det finns en överfrekvens - jämfört med en normalpopulation - av colon-cancer hos maken/makan till en person som tidigare fått denna typ av cancer.

Överdödlighet hos män. (Samarbetsprojekt mellan SCB (Leif Johansson I/RS) och Vasa sjukhus i Göteborg (Dan Mellström, Anders Odén)). Detta projekt består av två delar:

- a. Frånskilda mäns dödlighet
- b. Yrke och dödlighet

Perinatal dödlighet. (Samarbetsprojekt mellan SCB och Socialstyrelsen. Anders Eriksson Socialstyrelsen, Eva Westman SCB och Bengt Källén Lunds universitet).

Avsikten med projektet är att höja kvaliteten på dödsorsakskodningen av perinatale dödsfall, samt att regelbundet publicera statistik.

Validitet i dödsorsakskodningen. (Olov Bygren, socialstyrelsen). På ett urval av 100 dödsbevis från 1979 har journaler rekvirerats. Jämförelser mellan dödsbevis och journaler och slutlig kodning av dödsorsak görs.

Analys av cancerdödlighet med loglineär modell. (Leif Johansson, SCB och Gunnar Ekman, Cancerkommittén).

Grundmaterial är avlidna i cancer, efter typ av cancer, ålder, civilstånd och region för perioderna 1969-1973 och 1974-1978. Rapport publiceras sommaren 1983.

Regionala skillnader i dödlighet. (Gösta Tibblin. Akademiska sjukhuset, Uppsala). Jämförelser görs mellan dödlighet och miljöfaktorer i sju mellansvenska län.

Medicinsk dataregistrering. (Huvudman är Umeå universitet men arbetet utföres i Kiruna).

Projekt inom Statistiska centralbyrån.

Fruksamhetsstudie: registerbearbetningar. (Jan Qvist, Hans Lundström). Registret, som har konstruerats för analyser av fruktsamhet, omfattar samtliga kvinnor födda 1925-1960 som någon gång kyrkobokförts i Sverige under perioden 1961-1977. Som grund för registret ligger de fyra folkräkningarna 1960-1975 samt registren över befolkningsförändringar. På detta sätt ges möjlighet till longitudinella studier av demografiska händelser. Aktualisering av registret pågår. Rapport har publicerats i serien Urval.

Fruksamhetsstudie: intervjuundersökning. (Arne Arvidsson, Eva Bernhardt, Cecilia Etzler, Peter Springfeldt).

I april-maj 1981 genomfördes intervjuer med 4 300 kvinnor födda år 1936-1960 i Sverige. Frågorna var främst inriktade mot en bred kartläggning av kvinnornas situation i familj och samhälle, såväl idag som bakåt i tiden. En första översiktsrapport har publicerats.

Kvinnor och arbete. (Eva Bernhardt). Sysselsättningsförändringar i samband med barnafödande.

Civilstånd och fruktsamhet. (Jan Qvist). Studier av samband mellan civilståndsförändringar och fruktsamhet. Rapport planeras under 1983.

Regionala skillnader i dödlighet i Sverige. (Arne Arvidsson och Ingrid Lyberg). Jämförelser av skillnader i dödlighet och dödsorsaker på läns- och kommunnivå för perioden 1974-82.

Effekter av bortfall vid skattning av demografiska intensitetskurvor. (Ingrid Lyberg i samarbete med Jan M. Hoem, Stockholms universitet.) I projektet behandlas bortfallets effekt och metoder att reducera bortfallsbiasen vid skattning av övergångsintensiteter i den svenska fruktsamhetsundersökningen under antagande om en ren dödsprocess med konkurrerande risker. En första rapport med en teoretisk modell har publicerats i serien Research Reports in Demography (nr 12). En rapport om bortfallets effekt i den svenska fruktsamhetsundersökningen är under utarbetande.

Normer om demografisk rörlighet. (Peter Springfeldt) Med hjälp av s.k. djupintervjuer med ett smärre antal kvinnor och män i 25-30 års åldern beskrivs samhällsnormer runt olika demografiska rörlighetsbegrepp såsom t.ex. sammanflyttning, barnafödande och skilsmässa. Rapport kommer hösten -83.

Ha barn. (Ulla Nordenstam). Utifrån SCBs fruktsamhetsundersökning beskrivs villkoren för att ha barn i dagens Sverige. Områden som boende, ekonomi, arbetstider m m tas upp.

Utveckling av metoder för analys av dynamiska fenomen. (Bo Rennermalm). Metoderna skall användas för beskrivning av kvinnors fruktsamhets-, sysselsättnings- och samboendehistoria.

Preventionsbruk i Sverige. (Arne Arvidsson och Peter Springfeldt) Med utgångspunkt från datamaterialet i SCBs fruktsamhetsundersökning beskrivs preventionsbruket i Sverige inom olika grupper av befolkningen.

Födslars placering i livscykeln. (Arne Arvidsson och Peter Springfeldt). Med utgångspunkt från datamaterialet i SCBs fruktsamhetsundersökning och löpande statistik beskrivs vid vilken ålder olika grupper av kvinnor får barn av olika paritet. I studien uppmärksammas även skillnader och förändringar i längden av tidsperioden mellan födslarna.

Jämförelse av dödlighet mellan olika civilstånd. (Sten Martinelle)

Invandrarnas levandeförhållanden. (Thora Nilsson). En redovisning av invandringen till Sverige och invandrarnas levandeförhållanden baserad på officiell statistik.

Livslängdstabeller för 1971-80. (Åke Nilsson och Jan Qvist). Livslängdstabeller på länsnivå för årtiondet.

Befolkningsprognos. (Hans Lundström). Arbetet med att utarbeta en befolkningsprognos för perioden 1982-2025 är utarbetad. Den framtida befolkningen redovisas efter kön och ålder samt för de äldre efter civilstånd.

Befolkningens förändringar 1971-80. (Åke Nilsson och Arne Arvidsson). En sammanställning och analys av befolkningsförändringar under årtiondet.

Miniatyr databasen.

Ett register omfattande longitudinella demografiska data sedan 1950. Registret omfattar ett urval av personer: de födda den 15:e någon månad.

Analys av flyttningsrörelser och in- och utflyttningsstrukturer på kommunnivå (Sten Martinelle). En artikel har publicerats i statistisk Tidskrift.

Dödsorsaksanalyser. (A-M Bolander) Analyser av utvecklingen av vissa dödsorsaker t ex självmord, spädbarnsdödlighet m m.

Uppläggning av dödsfallsregister. (L-G Hörte).

Samkörning mellan döda 1961-79 och socio-ekonomiska uppgifter i första hand från folk- och bostadsräkningen 1960 och 1970.

D. OVERSIKT OVER BEFOLKNINGSUTVIKLINGEN I NORDEN I 1982

1. Danmark

Folketallet i Danmark udgjorde den 1. januar 1983 5.116.464 personer, som er ensbetydende med en tilbagegang på 2.189 personer i løbet af året 1982. Af tabel 1 fremgår det, at denne tilbagegang er et resultat af et fald i såvel antallet af levendefødte som i antallet af døde. Ydermere har der i 1982 været en beskeden nettoudvandring

Fertilitetsniveauet er det hidtil laveste i Danmark, og den samlede fertilitet er i 1982 på 1430 pr. 1000 kvinder. Derved er Danmark et af de lande i verden med den laveste fertilitet.

Otto Andersen

Danmarks Statistik

Table 1. Befolkningsudviklingen i Danmark 1961-1982.

År	Levende- fødte	Døde	Fødsels- over- skud	Netto- indvan- dring	Befolk- nings- tilvækst	Pct.vis befolk- nings- tilvækst	Samlet ferti- litet	Spædbørns- ¹⁾ dødelighed	Middellevetid ²⁾ for 0-årige		
							Dreng	Piger	Mænd	Kvinder	
1961-65, gnst.	81.162	45.822	35.340	1.790	37.130	0,79	2589	22,9	17,1	70,3	74,5
1966-70, gnst.	77.277	48.129	29.148	3.664	32.812	0,67	2206	19,2	13,6	70,6	75,4
1971-75, gnst.	73.231	50.472	22.759	1.153	23.912	0,48	1961	14,3	10,3	70,9	76,5
1976	65.267	54.001	11.266	3.320	14.586	0,29	1747	12,0	8,3	71,2	77,1
1977	61.878	50.485	11.393	5.834	17.227	0,34	1660	11,4	7,6	71,5	77,5
1978	62.036	52.864	9.172	5.324	14.496	0,28	1668	10,2	7,3	71,3	77,4
1979	59.464	54.654	4.810	5.452	10.262	0,20	1602	9,9	7,3	71,2	77,3
1980	57.293	55.939	1.354	398	1.752	0,03	1546	10,0	7,3	71,1	77,2
1981	53.089	56.359	-3.270	-1.845	-5.115	-0,09	1450				
1982	52.668	55.426	-2.758	-105	-2.863	-0,06	1430				

1) Fra dødelighedstavlerne for de pågældende kalenderår. Angiver fødselskuldenes dødelighed i første leveår (i 1000-dele)

2) Fra dødelighedstavlerne for de pågældende kalenderår.

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik

2. Finland

Finlands folkmängd ökade under 1982 med 31 000 och uppgick vid årsskiftet 1982/83 till 4 843 000. Den naturliga befolkningstillväxten var ca 23 000 och invandringsöverskottet ca 8 000.

Befolkningstillväxten i Finland har i allmänhet varierat avsevärt beroende på migrationens stora inflytande. I slutet av 1960-talet minskade folkmängden undantagsvis på grund av den stora migrationen till Sverige.

Efter det stora migrationsunderskottet i slutet av 1960-talet var återutvandringen från Sverige så stor att Finland fick invandringsöverskott under åren 1971-74. Efter år 1974 har Finland haft migrationsunderskott, men åren 1981 och 1982 har utvandringen nedgått och invandringen uppgått så att Finland har fått invandringsöverskott.

Nedgången i fruktsamheten var stor under 1960-talet och ännu i början av 1970-talet. År 1973 var fruktsamheten som lägst och antalet födda var endast 57 000 (summerat fruktsamhetstal 1,50). År 1974 visade fruktsamheten stigande tendens, vilket varade till år 1976. Därefter sjönk fruktsamheten något, men år 1982 har den igen uppgått. År 1982 var antalet födda ca 66 500.

Nedgången i dödligheten har varit kraftigast i de yngre åldrarna, men också i äldre åldersgrupper har den nedgått. Männens dödlighet har nedgått långsammare än kvinnornas. År 1982 var antalet döda ca 43 500.

Befolkningsförändringar i Finland 1961-1982

Ar	Levande födda	Döda	Naturlig folkökning	Netto- in- vandr.	Befolk- nings- tillväxt	Summ. frukt- samhet	Späd- barns dödl.	Aterst. medellivs längd	M	Kv
			o/oo		o/oo					
1961-65	80803	42500	38303	-13568	24735	2613	18,8	65,4	72,6	
1966-70	72130	44487	27643	-21955	5688	2119	14,4	65,9	73,6	
1971	61067	45876	15191	673	15864	1698	12,7	65,9	74,2	
1972	58864	43958	14906	5470	20376	1593	12,0	66,6	74,9	
1973	56787	43418	13369	6182	19551	1504	10,6	66,9	75,5	
1974	62472	44674	17798	1284	19082	1624	11,0	66,9	75,4	
1975	65719	43828	21891	-3930	17961	1688	9,6	67,4	75,9	
1976	66846	44786	22060	-9959	12101	1716	9,8	67,5	76,1	
1977	65659	44065	21594	-10629	10965	1692	9,1	67,9	76,7	
1978	63983	43692	20291	-9143	11148	1652	7,6	68,5	77,1	
1979	63428	43738	19690	-6539	13151	1642	7,7	68,9	77,2	
1980	63064	44398	18666	-1198	17468	1634	7,6	69,2	77,6	
1981	63469	44404	19065	5729	24794	1648	6,5	69,5	77,8	
1982	66500	43500	23000	8000	31000					

3. NORGE

Fortsatt økt folketilvekst

I løpet av 1982 økte Norges folkemengde med vel 15 400 personer (0,38 prosent) til nærmere 4 122 500 ved utgangen av året. Dette er tredje år på rad med økende folketilvekst. Økningen skyldes større netto innvandring, og litt høyere fødselsoverskott, i 1982 nesten 9 900 mot 8 800 året før.

Veksten var fortsatt sterkest i Rogaland, Agder-fylkene og Akershus. I Oslo og Nord-Norge gikk folketallet ned.

Svak økning i fødselstallet fra 1981 til 1982

Etter tre år på rad med langsomt fallende fødselstall, er det for 1982 registrert en svak økning. Tallet på levendefødte barn av kvinner bostatt i Norge var 51 245 i 1982, vel 500 høyere enn i 1981, og tilsvarer et samlet fruktbarhetstall på 1,708, mot 1,701 i 1981. Samlet fruktbarhetstall har vært nesten konstant og på litt over 1,70 etter at den store nedgangen stanset opp i 1977.

Om lag halvparten av økningen i tallet på levendefødte skyldes flere kvinner i de mest aktuelle fødealdrene. Resten av økningen skyldes stigende fruktbarhet i aldersgruppene 25-34 år. Blant kvinner under 25 år har fruktbarheten fortsatt å avta.

Foreløpige fødselstall for første halvår i 1983 tyder på at fruktbarheten i 1983 kan komme til å bli om lag 5 prosent lavere enn året før, og dermed den laveste som er registrert.

Middellevetida øker stadig

Etter en periode med omtrent uendret eller lett stigende dødelighetsnivå i 1977-1979 falt dødeligheten markert i 1980. I toårsperioden 1980-81 var middellevetida for menn 72,5 år og for kvinner 79,2 år, henholdsvis 0,2 og 0,5 år lengre enn i perioden 1978-79.

Tallet på døde i 1982, 41 400, er 500 lavere enn året før, mens det med uendret dødelighet ville vært om lag 700 høyere.

Spedbarnsdødeligheten var i 1982 8,0 pr. 1000 levendefødte. Den laveste spedbarnsdødeligheten vi har registrert er 7,5 pr. 1000 i 1981.

Flere innvandrere

Nettoinnvandringen til Norge har økt de siste årene, fra 2 700 i 1979 til 5 700 i 1982, som er den høyeste nettoinnvandringen siden 1971 da den var 6 600. Innflyttingsoverskottet av utenlandske statsborgere var derimot rekordstort i 1982, 6 800 mot knapt 5 700 i 1971.

I 1982 fikk 3 100 utenlandske statsborgere norsk statsborgerskap. Tilsvarende tall for 1981 var 2 400, og for 1980 2 700.

Økt netto innvandring fra 1981 til 1982 skyldes i hovedsak flere innvandring fra europeiske land, blant andre fra Storbritannia.

Nord-Norge og Oslo hadde størst netto utflytting i 1982, når innvandring og utvandring regnes med.

Bevegelserne i Norges befolkning 1961 - 1982

År	Årlig folketilvekst i prosent	Levende født	Samlet fruktbarhetstall	Middellevetid		Døde under 1 år pr. 1 000 levende fødte	Fødselsoverskott	Innenlandske flyttinger pr. 1 000 innb. 1)	Netto innflytting fra utlandet
				Menn	Kvinner				
1961-1965 ²⁾	0,78	63 989	2,942	34 994	71,0	76,0	28 995	40,0	-411
1966-1970 ²⁾	0,79	66 697	2,732	37 522	71,1	76,8	29 175	48,0	853
1971	0,76	65 550	2,489	38 981	71,2	77,4	26 569	47,4	6 615
1972	0,78	64 260	2,383	39 375			24 885	48,4	4 423
1973	0,63	61 208	2,229	39 958	71,5	77,8	21 250	48,1	3 444
1974	0,62	59 603	2,129	39 464			20 139	48,6	4 922
1975	0,49	56 345	1,982	40 061	71,9	78,1	16 284	47,5	4 769
1976	0,45	53 474	1,863	40 216			13 258	44,5	4 889
1977	0,40	50 877	1,753	39 824	72,3	78,7	11 053	45,0	5 034
1978	0,37	51 749	1,769	40 682			11 067	43,6	3 974
1979	0,31	51 580	1,750	41 632	72,3	79,0	9 948	42,4	2 746
1980	0,33	51 039	1,722	41 340			9 699	44,4	4 071
1981	0,36	50 708	1,701	41 893	72,5 ⁴⁾	79,2 ⁴⁾	8 815	43,2	5 176
1982	0,38	51 245	1,708	41 381	8,0 ³⁾	9 864 ³⁾	42,0	5 740	

1) Det er korrigert for endringer i kommuneinndelingen. (Grenser som pr. 1. januar 1972.)

2) Årlig gjennomsnitt.

3) Foreløpige tall.

4) 1980-1981.

4. Sverige.

Folkminskning för första gången i modern tid ?

Den lilla naturliga folkökningen på ett par tusen personer årligen som det har varit under de senaste åren kommer förmodligen - om nu observerade tendenser står sig - att ersättas av en motsvarande befolkningsminskning.

Fruksamheten fortsätter långsamt att minska.

Fruksamhetsnedgången, som tillfälligt bromsades år 1979 och 1980, har fortsatt. Tendensen för 1983 är att det kommer att födas än färre barn än föregående år.

Medellivslängden ökar långsamt.

Den återstående medellivslängden har fortsatt att långsamt stiga år för år. Den långsamma ökningen har för män resulterat i att återstående medellivslängden från 1976 till 1981 har ökat med 1 år till 73,1 år. Motsvarande för kvinnor är en ökning från 77,9 år 1976 till 79,1 år 1981.

Spädbarnsdödligheten har varit i stort sett oförändrad under de senaste åren.

Spädbarnsdödligheten var år 1981 oförändrat 6,9 promille. Under den senaste tioårsperioden har dock spädbarnsdödligheten minskat markant.

Fortfarande en liten nettoinvandring.

Nettoinvandringen på ett par tusen personer för år 1982 förefaller bli ungefärligen lika stor 1983. Bakom dessa nettosiffror döljer sig exempelvis för år 1982 ett flöde av 30 000 personer in i landet och 28 000 ut ur landet.

Befolkningsförändringar i Sverige 1961 - 1983.

År	Årlig befolkningstillväxt Procent	Antal födda	Summerad fruktsamhet Promille	Antal döda	Spädbarnsdödlighet Promille	Återstående medellivslängd		Naturlig folkökning	Nettoinflyttning
						M	Kv		
1961-65	0,72	114 032	2,33	76 332	14,8	71,6	75,7	37 700	18 521
1966-70	0,59	115 115	2,12	80 815	12,3	71,9	76,6	34 299	28 575
1971	0,43	114 484	1,98	82 717	11,1	72,0	77,3	31 767	3 055
1972	0,19	112 273	1,93	84 056	10,8	72,0	77,4	28 217	- 11 685
1973	0,15	109 663	1,88	85 640	9,9	72,1	77,7	24 023	- 10 899
1974	0,39	109 874	1,89	86 316	9,6	72,2	77,8	23 558	9 078
1975	0,39	103 632	1,78	88 208	8,6	72,1	77,9	15 424	16 884
1976	0,33	98 345	1,68	90 677	8,3	72,1	77,9	7 578	19 970
1977	0,37	96 057	1,64	88 202	8,0	72,4	78,5	7 855	22 927
1978	0,21	93 248	1,60	89 681	7,8	72,4	78,6	3 567	14 019
1979	0,23	96 255	1,66	91 074	7,5	72,5	78,7	5 181	13 558
1980	0,17	97 164	1,68	91 800	6,9	72,8	78,8	5 264	9 587
1981	0,06	94 065	1,63	92 034	6,9	73,1	79,1	2 031	2 832
1982	0,05	92 800	1,62	90 700	-	-	-	2 100	2 000
1983 ¹⁾	-	(91 000)	-	(95 000)	-	-	-	(-4 000)	(2 000)

1) Spekulationer grundade på data för vecka 1-18 1983

E. RAPPORT FRA NORDISK DEMOGRAFISK SYMPOSIUM, KUNGÄLV 16.-19. JUNI 1982

Nordisk Demografisk Symposium, som vanligvis arrangeres hvert 3. år, var denne gang lagt til Kungälv, 2 mil nord for Gøteborg. Symposiet samlet bred deltakelse fra alle de nordiske land, 22 fra Danmark, 22 fra Finland, 1 fra Island, 30 fra Norge og 55 fra Sverige. Arrangementet forløp uten vansker og det faglige utbyttet var godt.

Sune Åkerman, formannen i Svensk Demografisk Forening, holdt innledningsforedraget. I det engasjerte innlegget stilte han spørsmålsteget ved økonomenes og statistikernes dominerende posisjon i demografien. For å bringe demografisk forskning videre mente han det var nødvendig å trekke inn "myke fag" som historie og sosiologi i større grad. Foredraget var bevisst lagt i en provoserende form, men det ble ingen debatt.

Symposiet var delt i 6 seksjoner. Parallelt med 6. sesjon ble det arrangert en epidemiologisk-demografisk symposiedag i Gøteborg.

Sesjon I. Studies of Migration and Regional Population Projections

1. Theoretical and Empirical Overview of Migration

Som den første av symposiets faglige sesjoner ble denne for en stor del retningsgivende for flere av de senere sesjoner. Dette har sammenheng med dels den brede plass som temaet flytting hadde under symposiet, dels skyldes det valget av aspekter innenfor temaet flytting for denne sesjonen.

Det var lagt fram tre "papers" til sesjonen. Innenfor knappe tidsrammer fikk forfatterne anledning til å kommentere disse. Deretter fulgte kommentarer fra en oppnevnt "moderator", før møteleder åpnet for diskusjon etterfulgt av oppsummering.

Oversikt over et utvalg av hovedpunkter følger nedenfor:

Altti Majava: International Migration.

Majava mente å kunne konstatere at det (siden Ravenstein) er gjort små framskritt m.h.t. teorier om flytting. Særlig beskjedent er framskrittet om en sammenlikner med hva som har skjedd tilsvarende innenfor studiet av fertilitet og mortalitet.

Majava gikk nærmere inn på hva økonomene har bidratt med til teoribygging innen emnet internasjonal flytting. Som generell kritikk pekte han på den nesten fullstendige utelatelse av ikke-økonomiske faktorer.

I sin oppstilling av velbrukte økonomiske teorier og modeller velger vi å ta med et punkt som synes interessant for konkrete flyttestudier (hvis det lar seg operasjonalisere).

"A number of theories and models have been conceptualised within a larger theoretical framework based on the neoclassical theory of international trade (notably by E.F. Heckscher and B. Ohlin). Migration is assumed to be a consequence of differences in the availability and prices of the factors of production between countries, and these differences tend to diminish due to migration".

Majava avsluttet med å presentere noen empiriske resultater fra det såkalte NORDARB-prosjektet. Dette behandler arbeidskrafts-mobilitet og kapitalmobilitet mellom de skandinaviske land. Av resultater viste han bl.a. tall for flyttinger, delvis med nasjonalitets-spesifikasjoner. Her skal vi la resultatene ligge, men merke oss et interessant prosjekt.

Sture Øberg: Interregional Migration.

Øberg illustrerte hvilken betydelig demografisk endringsfaktor interregional flytting egentlig er, og berørte deretter meget kort et stort antall strategiske aspekter innenfor temaet. Her nevnes følgende:

- i) Understreket betydningen av begrepsavklaring som forutsetning for en beskrivelse av flyttemønster og for forståelsen av mønsteret.
- ii) Argumenter for å skille mellom to hovedtyper av flyteteorier; a) de teorier som beskriver strukturelle faktorer og b) de teorier som beskriver individers egenskaper
- iii) Drøftet forholdet mellom tilnæringsmåtene under pkt. ii) og framhevet "livssyklusansatsen" som et blant flere lovende framstøt i arbeidet med å vinne ny innsikt i flytteprosessen. (Flytting og livssyklus var emne for en egen sesjon under symposiet).

Ismo Söderling: Internal Migration - Migration Flows

Söderling la fram resultater fra en intervjuundersøkelse av interkommunale flyttinger i Finland 1977-1978. Hovedvekten var lagt på studier av de fire flyttestrømmer som framkommer ved at flyttingens start- og endepunkt karakteriseres som urban eller rural. Resultatene viser klare forskjeller mellom strømmene og tildels klare forskjeller fra tidligere flyttemønster.

Flytteviljen hos individet ble av Söderling framhevet blant faktorene som forklarer flyttemønsteret.

Söderling etterlyste nærmere nordisk samarbeide ved produksjon av statistikk samt bedre informasjon og samordning hva gjelder flytte-forskningen.

"Moderator" Borgegård kom spesielt inn på forholdet pendling/flytting. Ut fra den nære sammenheng vi må anta at det er mellom disse samfunnsprosessene, ønsket han at dette forholdet var blitt nærmere behandlet i sesjonen.

2. Migration and Life-Cycle Theories

Til sesjonen forelå følgende "papers":

Olaf Foss: Life-Span Perspectives on Migration

Foss gir en generell innføring til emnet flytting og livssyklus. Han drøfter kort ulike subkarrierer (utdanning, arbeid m.v.) og deres krav til flytting, enkeltvis og i "knipper". Han understreker behovet for flytteteori som kan forklare forløpet av den enkelte subkarriere i livsløpet, forholdet mellom subkarrierene og under hvilke betingelser flytting blir realisert.

Foss gir en del konkrete anvisninger og referanser til hvordan analyser innen feltet kan utformes. Avslutningsvis presenterer han også mer tekniske godbiter ved framstillingen av forskjeller i kohortspesifikk mobilitet. Denne delen av framstillingen synes å understreke at temaet flytting og livssyklus er vanskelig ved at det også skjer endringer i mønsteret over tid. På den annen side gir den ny innsikt til støtte for konkrete framstøt.

Einar Holm and Sture Øberg: A Model of Life-Cycle Migration

Forfatterne forsøker å se flyttingen som en funksjon av beslutningsprosess med to dimensjoner:

- i) årsaker (demografiske, bolig m.v.) og
- ii) hva referenten forsøksvis vil kalle mentale terskler hos individet (her skiller forfatterne mellom "att vilja", "att böra", "at kunna" og kombinasjoner av disse).

Holm redegjorde så for hvordan flyttingen betraktes som en livshandling som utføres i samband med andre livshandlinger og viser ved eksempel hvordan dette kan skje konkret.

Som foregående innleder etterlyste også Holm framstøt på teorisiden. Forfatterne gir følgende Hägerstrand-inspirerte avslutning:

"Enligt vår uppfattning är det dags att söka teoretiska genombrott inom flyttningsforskningen med metoder där individerna avbildas individuellt, där viktiga livshandlingar avbildas simultant och där de enskilda individerna lever i en kontext som både påverkar deras handlingar och påverkas av deras handlingar och även till och med av deras blotta existens".

Eric Clark: Vacancy-Chains and Life-Cycle Theory

Clark behandlet et tema (vacancy-chains) som er av stor viktighet i flyttestudier generelt, og som synes å være av spesiell betydning når studiene tar utgangspunkt i livssyklusbetraktninger. Hans utgangspunkt var hypotesen om at flyttingenes hovedfunksjon er å la husholdninger justere sine boligforhold etter de endrede behov som følger av endringer i husholdningssammensetning over livsløpet.

Clark redegjorde for to mulige framgangsmåter, behandlet begrepet "vacancy-chains" og presenterte noe resultater fra en undersøkelse i Sverige som er under gjennomføring.

Den svenske undersøkelsen omfatter utvalg av hus fra to geografisk avgrensede områder. Opplegget synes å ha klare fellestrekk med hva som gjøres av flytte-kjede-studier i Norge, men uten direkte referanse til disse.

Som moderatorer var oppnevnt Erik Stordahl og Lars Østby. I diskusjonen som fulgte ble det bl.a. lagt vekt på betydningen av tilbakeflytting til tidligere bosted. Det kom også fram ulike synspunkter på folks uttalte flyttevilje som pålitelig styringsmekanisme i flytteprosessen. Igjen ble det understreket betydningen av et godt begrepsapparat.

3. Migration and Population Projections

Ingvar Holmberg og Sten Martinelle presenterte ulike flyttemodeller som kan brukes til glatting av flyttinger og til framskrivingsformål. Holmbergs modell tok utgangspunkt i en gitt funksjon, utviklet ved IIASA, og hvordan man kunne tilpasse den til de ulike aldersgruppers flytterater. Hans datagrunnlag var flyttinger mellom 70 svenske A-regioner i tre perioder med ulike regionale flyttemønstre.

Sten Martinelle arbeider med glatting av flytterater for kommuner. I Martinelles opplegg blir formen på kurvene i større grad bestemt av flyttedataene selv enn tilfellet er med IIASA's opplegg. Han bygger opp en funksjon med 3 ledd som multipliseres med hverandre. Leddene representerer gjennomsnittlig flytterate i landet, kommunens flyttenivå og flyttekurvens form. Det siste bestemmes gjennom en principal-komponent analyse. Kommunene kunne grupperes i 8 grupper av kommuner med ulike karakteristiske kurveprofiler.

Hoem kritiserte Holmbergs glattingsmetode for at den kunne være for vanskelig tilgjengelig for vanlige "samfunnsingeniører".

Martinelles metode ble derimot karakterisert som et gjennombrudd for samfunnsingeniørene, selv om den kanskje ikke egnet seg for dypere analyse.

Sture Öberg hadde to innvendinger. For det første hevdet han at alle land har en basis av demografiske flyttinger (livssyklus). På toppen av dette kommer arbeidsmarkedsflyttingene. I Sverige er disse få i antall. Dette utgjør den største grunnen til skilnaden i mobilitet mellom Sverige og USA. For det andre burde Martinelle delt kommunene i grupper å priori fordi instabilitet i flyttemønsteret kan lett føre til at en kommune skifter gruppe.

I Folke Snickars fravær måtte Ingvar Holmberg presentere hans paper om klassifisering av ulike multiregionale arbeidskraftmodeller. De 50 modellene ble klassifisert etter antall variable og emner de trakk inn, om de var nedbrytningsmodeller eller var basert på simultane løsninger. Norden ligger godt an i denne sammenhengen. Holmberg mente at formålet med modellene må være at de kan brukes i prognosesammenheng, til konsekvensanalyser eller mer generell analysevirksomhet.

Lennart Stålberg definerte i sitt innlegg en prognose som en framskrivning som er sannsynlig eller trolig. Dette stiller det krav til prognosemodellene at de må fange opp de faktorer som er sentrale. Han la mindre vekt på modellenes eleganse.

Sevaldson mente at selv om framtida ikke er forutsigbar, må vi handle på grunnlag av antagelser om framtida. Det betyr at vi må gjette så godt vi kan, om nødvendig med flere alternativer.

Stålberg mente at dette var et ideelt syn på politikk. Politikk er ikke et spørsmål om å velge framtid, men et spørsmål om organisatoriske tilpasninger. Han nedtonet prognosenes rolle til bare å være indikatorer på et problem. Uenigheten mellom debattantene reflekterer kanskje deres ulike arbeidstilknytning?

Bengt Nilsson diskuterte i sitt innlegg problemene med å lage befolkningsprognoser for kommunale delområder (bydeler). Dette er viktig for planlegging av bl.a. skoler og barnehager. Det er derfor nødvendig å se hvordan aldersstrukturen i ulike typer av nybygde boligområder endres over tid. Da fertiliteten nå er lavere og boligsituasjonen bedre, er det vanskelig å overføre tidligere perioders erfaringer til framtida. Videre er det diskutabelt hva som egentlig er ønsket aldersstruktur. En bedre utviklet metodikk for prognoser og konsekvensanalyser ble etterlyst.

Igjen ble det påpekt at prognosenes betydning ikke måtte overdrives. I Gøteborg har antall skolebarn gått ned lenge, men det er først når økonomien blir dårlig at det blir innstramning og klassetallet går ned.

Sesjon II. New Research Approaches to the Great Fertility Decline

P.C. Mathiessen innledet sesjonen ved å trekke paralleller mellom det historiske fertilitetsfallet (fra ca. 1900-1930) til dagens (fra ca. 1965 →). For dagens fertilitetsfall understreket P.C. Mathiessen på grunnlag av dansk materiale særlig det at det skjedde hurtig, gjorde seg fra starten gjeldende i alle regioner og at det inntraff samtidig i byer og på bygder. Mens det for dagens fertilitetsfall er tale om en tilpasning av et nivå der nye og effektive prevensjonsmetoder har gjort det mulig å begrense barnetallet, så besto det historiske fertilitetsfallet i en innføring av en ny adferdstype. P.C. Mathiessen framholdt at det var viktig å se dagens fertilitetsfall i lys av endringer i familiestruktur og kvinnens rolle. Han ble forøvrig imøtegått i diskusjonen på spørsmålet om endringene har skjedd hurtigere i moderne tid, enn i historisk. Bl.a. hevdet Erland Hofsten at tatt i betraktning hvilke midler som sto til rådighet og hvilket omfang det historiske fertilitetsfallet hadde, så var det en urimelig karakteristik å si at endringen skjedde langsomt.

Eli Fure, Hege Brit Randsborg og Sølvi Bauge Sogner's innlegg redegjorde for et nitidig arbeid i forsøket på å forklare geografiske fruktbarhetsforskjeller. De hadde ikke funnet kulturelle faktorer som kunne forklare disse forskjeller, derimot la de vekt på urbaniseringsmønstre.

To svenske innlegg, Margareta Larsson og Kenneth Lockridge, mente å ha funnet sammenhenger mellom fruktbarhetsmønstre og graden av sekularisering i et område.

To andre innlegg, Kari Pitkänen og John Rogers, omhandlet de sosiale mønstre i fruktbarhetsendringer. Pitkänen hevdet at det var innen de deler av befolkningen som hadde utdanning, at fertilitetsfallet satte inn først. John Rogers la i sitt innlegg fram hypoteser for et kommende prosjekt der også han hevdet at grupper i befolkningen hadde ulike interesser i å redusere barnetallet.

Sesjonen hadde mange interessante innlegg og ikke minst var diskusjonen etterpå livlig.

Sesjon III. Tre parallella work-shops

1. Utdanning i demografi i Norden

Sesjonen ble holdt samtidig med to andre sesjoner torsdag kveld. Den ble organisert av Helge Brunborg, som innledet med å gi en oversikt over de områder hvor utdanning i demografi er aktuelt:

1. Skolen (folkeskole, ungdomsskole, gymnas)
2. Allmennheten og spesielle grupper (journalister, politikere, saksbehandlere i departementer, faggrupper som medisinere og gerontologer o.a.)
3. Grunnivå på universitetene: demografi som del av utdanning i andre fag (sosio- logi, antropologi, økonomi, geografi, historie, medisin, statistikk m.m.)
4. Utdanning av folk som selv skal arbeide med demografi, dvs. demografer (i vid forstand)
5. Videreutdanning av forskere o.l. i demografi

Om lag 25 personer var til stede, og nesten alle deltok i diskusjonen og ved å orientere om situasjonen i sine land. Det kom bl.a. fram følgende:

1. I skolen i Danmark, Norge og Sverige gis det litt undervisning i demografi, men av forskjellig omfang og kvalitet, og stort sett som del av geografi-undervisningen. Noen av lærebøkene er kjedelige eller dårlige. Det ble derfor foreslått at de demografiske foreninger i hvert land burde gå gjennom lærebøkene for å vurdere det som skrives om demografi.
2. Den generelle interessen for befolknings spørsmål har økt betydelig de siste årene, spesielt i Norge og Sverige. Den viktigste årsaken til dette er den lave fruktbarheten. Den økende oppmerksomheten har i Sverige ført til at Socialdepartementet har bevilget et større beløp til SCB's omfattende fruktbarhetsprosjekt, og i Norge til at regjeringen har oppnevnt et befolkningsutvalg.
3. Det er svært varierende hva som gis av undervisning i demografi på det lavere universitetsnivå. Noen få steder (bl.a. Bergen, Lund, Helsinki) er det relativt stor aktivitet, som skyldes innsatsen til en eller flere interesserte personer. Andre steder gis det liten eller ingen og ofte sporadisk undervisning. I den oversikt over lærere i demografi som IUSSP nylig lagde, var det i januar 1980 4 lærere i Danmark, 5 i Norge, 19(!) i Finland og 0(!) i Sverige. Situasjonen har endret seg lite siden da.

På sesjonen var det stor enighet om at demografi burde være en del av grunnutdanningen i en rekke fag, og spesielt i samfunnsfag. I Norge f.eks. er sosialøkonomi- og geografistudiene i Oslo de eneste studier hvor samtlige studenter må lære seg litt demografi. For tida er det for få personer ved universitetene som er interessert i og har kompetanse i demografi. Det bør derfor satses på å utdanne flere slike, se pkt. 4 og 5 nedenfor. Et forhold som gjør det vanskeligere å forbedre situasjonen nå enn i 1970-åra er de stramme budsjetttrammer og stillingsstrukturer ved universitetene.

Det ble ellers nevnt at det nå er blitt mulig å opprette ett-semesterfag i både Bergen og Oslo, og at det er løse planer om å starte et såkalt delfag i demografi i Bergen.

4. Den videregående universitetsutdanning i demografi er i enda høyere grad enn grunnutdanningen avhengig av at det finnes aktive og kompetente personer. Det er for tida stor aktivitet ved enkelte institutter i Bergen, Oslo, København, Lund, Stockholm og Helsinki, men eller foregår det lite.

En egen generell utdanning av demografer i Norden har vi ikke ressurser til å klare. Da er det bedre å sende folk til andre land, og særlig til USA. Men på enkelte områder har vi også i Norden personer og miljøer som kan gi opplæring på et avansert nivå, f.eks. i matematisk demografi og historisk demografi. Det var også enighet om at det er mest fruktbart at folk med samfunnsvitenskapelig, humanistisk o.l. bakgrunn får nødvendig tilleggsopplæring i demografi, fremfor å utdanne "ren"-demografer.

En god måte å utnytte de ressurser vi har i Norden på er å arrangere nordiske kurs og seminarer i demografi. Det har ikke vært noe felles nordisk demografikurs siden sommerkurset på Gottskär i 1971. Dette kurset var for mange deres første møte med demografi, og det førte til at de ble så interessert at de har fortsatt å arbeide med demografi siden.

5. Også når det gjelder videreutdanning av forskere i demografi bør vi forsøke å få felles nordiske kurs. En mulighet er å holde dem som Nordiske Forskerkurs.

På sesjonen, og på medlemsmøtet dagen etter, understreket mange behovet for et nytt sommerkurs i demografi. Det ble vedtatt å be styret i Svensk Demografisk Forening å oppnevne en komité til å planlegge og arrangere et slik kurs. Komitéen kan selv avgjøre om det skal holdes et introduksjonskurs à la Gottskär, eller et videregående kurs hvor det stilles krav til forkunnskaper. Om mulig bør dyktige og inspirerende utenlandske forelesere inviteres.

2. Migration

På denne sesjonen ble det lagt fram fire notater av forskjellig innhold. Sesjonen ble preget av relativt detaljerte referat fra notatene og svært lite diskusjon etterpå. Mest interessant var kanskje et forsøk som to forskere i Stockholm kommune, Bjørn Hårsman og Siv Schéele, hadde gjort på å lage holdningsprognoser for et større byområde. Prognosemodellen tar hensyn både til en forutsatt demografisk utvikling og til visse forutsetninger om den økonomiske utviklingen. Den siste var uttrykt gjennom inntektsøkning og reativ

bokostnad. Modellen var anvendt på Stockholm og Gøteborg. Ikke uventet kommer det fram at den demografiske utviklingen har mest å si for husholdningsstrukturen i årene framover.

Under sesjonen merket vi oss også en studie av flyttinger i Reykjavik for årene 1974-1976, utført av geografen Bjarni Reynarsson ved et amerikansk universitet i Illinois. Han brukte en modell som kan betegnes som en livs-syklusmodell, forøvrig flittig benyttet i USA.

3. Två svenska demografiska databaser presenteras

Til denne sesjonen forelå det ikke "papers". Sesjonen var også lagt opp noe mer muntlig enn formiddagssesjonene.

Den første av de to databasene som ble presentert er en persondatabase som etableres og drives ved Universitetet i Umeå. Datakilder er kirkebøker fra 1800-tallet og ut fra dem er det kodet "meldingsfiler" over fødsler, dødsfall, flyttinger og vigslar + "situasjonsfiler" for husholdninger. Ut fra dette materialet konstrueres livsbiografi for de individer som inngår i basen. (Som en kuriositet kan nevnes at ideen til basen ble skapt fordi det var stor arbeidsledighet blant kvinner i Haparandadistriktet og at noen så fant at i slike kirkebøker lå det sysselsettingsmuligheter) Pr. juni 1982 er basen klar for de 7 forsøks-"orter" som man startet med, og den inneholder da data for store deler av 1800-tallet (varierer noe fra "ort" til "ort"). I tillegg har man spesielt tatt for seg årene 1805-1806 og 1855-1856 og laget en folkemengdetabell spesifisert etter alder, kjønn, ekteskapsstatus, yrke, stånd (sosial status), inntekt, antall flyttinger for de siste 5 år og en tilsvarende tabell for situasjonen 5 år før. Dette er gjort innen hvert "prosteri", altså på et svært fint regionalt nivå.

Som eksempel på bruk av data fra basen ble det presentert en analyse av dødeligheten innenfor første leveår i Sverige i perioden 1811-1896. Fra basen ble for alle individer som er født i perioden observert tallparet.

$$T = \text{MIN} (365, \text{antall dager med i basen})$$

$$I = \begin{cases} 1 & \text{hvis individet dør før fylte 365 dager} \\ 0 & \text{ellers} \end{cases}$$

(hvis $T < 365$ & $I = 0$ har barnet forsvunnet ut av basen p.g.a. flytting)

Det ble presentert resultater fra kjøringar med en log-lineær modell for dødssannsynlighet hvor forklaringsvariablene var tidsperiode (1818-1832, 1833-1844, 1845-1869, 1870-1895), ekte/uekte barn, født by/land, sosial status, morens alder og paritet.

Den andre databasen som ble presentert inneholdt personer som har bodd i Stockholm på deler av 1800- og 1900-tallet.

Foruten å inneholde de samme personopplysninger som basen i Umeå er denne basen mer detaljert, i det den også gir opplysninger om f.eks. hvilke tjenestefolk man har i huset. Ettersom basen bare gjelder Stockholm får man ikke livsbiografier som i Umeå-basen, men basen gir et virkelig rikt datagrunnlag for de personer som bodde i Stockholm i store deler av sitt liv. Som eksempel ble det vist data for en familie som "hadde flyttet fra" Umeå-basen til Stockholm. Her fikk man se detaljer som at Johannes + en del mellomnavn Karlsson, født 1838, hadde skiftet tjenestejente i Stockholm i 1871. Begge tjenestejentene stod oppført med fullt navn, fødselsdato osv.

Hovedinntrykket er at mens Stockholm-basen er mest interessant fra et historisk synspunkt lokalt til Stockholm, så er Umeå-basen et opplegg til et virkelig bredt datagrunnlag for demografisk forskning. Men prosjektet er jo svært ambisiøst, og etterhvert som basen vokser i tid og rom vil det kreves stadig mer ressurser for å holde det gående, så det ble gitt en del forbeholdenhet m.h.t. de videre planer med basen.

Sesjon IV. Factors Affecting Present-Day Fertility Behaviour

Til sesjonen foreså det tre notater (Riihinens annonserte notat ble ikke lagt fram). De tre notatene ble presentert av moderatoren Britta Hoem. Dette bidro til at det ble forholdsvis mye tid til diskusjon av emnet.

Til slutt i sesjonen refererte Ulla Nordenstam en del resultater fra den svenske fruktbarhetsundersøkelsen.

Rennermalms notat "Nytten av gode teorier - något om tillämpningen av Markovmodeller" var en argumentasjon for å bruke intensitetsestimater i rammen av markovmodeller til empiriske studier.

Noack og Østbys notat ga en beskrivelse av barnløshet og infekunditet i Norge basert på Fruktbarhetsundersøkelsen. Et resultat er at andelen som er ufrivillig barnløse er en liten gruppe (4-5 prosent), atskillig mindre enn det har vært vanlig å anta. Internasjonalt har det vært endel diskusjon om omfanget av frivillig barnløshet. Noack og Østby mente at frivillig barnløshet spilte liten rolle i Norge, og omfanget ville trolig heller ikke øke særlig med det første. De ønsket å se mer på dette ved å følge opp fruktbarhetsutviklingen for de yngste kvinnene i materialet ved hjelp av registrene.

Finnäs mente at det svenske materialet viste fallende førstefødselsintensiteter for de yngste kvinnene, noe som tydet på at omfanget av frivillig barnløshet i Sverige ville stige noe. Den mest slående utviklingen i Finnäs

materiale var en kraftig nedgang i andelen av de som gifter seg helt unge som er gravide ved giftermålet. Dette skyldes antakelig først og fremst den nye holdningen til ekteskap/samlig uten vigsel.

I diskusjonen var flere inne på betydningen av de nye prevensjonsmidlene. En tenkte seg en fordeling av kvinnene etter viljen til å få barn, slik at det til enhver tid befant seg mange mellom ytterpunktene i fordelingen, de som helt sikkert ville eller helt sikkert ikke ville ha barn. For kvinner i en slik "gråsoner" som bruker de nye prevensjonsmidlene, vil det kreve en aktiv beslutning om å ta en pause i prevensjonsbruken for at de skal bli gravide, mens par som ikke bruker de nye metodene evt. må ta en aktiv beslutning om prevensjonsbruk ved hvert samleie for evt. å unngå graviditet med rimelig sikkerhet. Østby pekte imidlertid på at de moderne midlene var så lite utbredt da fruktbarhetsnedgangen startet at dette momentet alene ikke kan forklare begynnelsen på fruktbarhetsnedgangen i hvert fall ikke i Norge. Det kan være viktigere at det omtrent samtidig ble større åpenhet og diskusjon om prevensjon generelt.

Sevoldson pekte på flere betydningsfulle ting som skjedde i midten-slutten av 1960 årene som kan ha sammenheng innbyrdes og med fruktbarhetsnedgangen. Fruktbarhetsfallet inntraff samtidig med at de store etterkrigskullene kom i etableringsfasen i tjueårene. Samtidig med et nytt fruktbarhetsmønster har de hatt endrete ekteskapsmønster, med et fall i ekteskaphyppigheten som er like sterkt som fallet i fruktbarhet, en nesten eksplosiv økning i tallet på skilsmisser og flere samboerforhold uten vigsel. Det ble en markert utvikling i aborttall og yrkesaktivitet. I slutten av 60-årene kom også den nye kvinnebevegelsen, de nye prevensjonsmidlene og større åpenhet om seksuelle forhold. Vi hadde studentopprør og vietnamkrig, samtidig som velferdsstaten hadde nådd et nytt nivå. Sevoldson mente av fruktbarhetsfallet fra slutten av 60-årene ikke kunne ses isolert fra de andre tingene som skjedde da. Det at så mange forhold endret seg omtrent samtidig gjør det vanskelig å identifisere noe årsaks-virkningsmønster.

Sesjon V Different Aspects of Mortality Analysis

Ved dødelighetssesjonen ble det lagt fram sju dokumenter. 1a

Denne rapporten begrenser seg til innleggene fra Valkonen, Westlund og Andersen.

Valkonenes arbeid behandlet dødelighetstrenden og framskrivinger av dødeligheten.

De nordiske befolkningsframskrivningene har lagt liten vekt på å gi gode antakelser om framtidig dødelighet. Grunnen til dette er at dødelighetener det mest stabile element i framskrivningene.

I enkelte aldersgrupper kan imidlertid endringer i dødelighet gi store utslag. Disse gruppene er også viktige ved helseplanlegging.

Valkonen sammenliknet framskrevet og registrert antall personer over 75 år i 1980 og 2000 på grunnlag av ulike framskrivinger i de nordiske landene.

I alle nordiske land ble det registrert flere personer 75 år og over i 1980 enn det framskrivinger fra omkring 1970 forutsa. I Norge, Sverige og Danmark var forskjellen liten. Finland hadde imidlertid et sterkt dødelighetsfall i 1970-årene slik at registrert folkemengde over 75 år ble mer enn 25 prosent høyere enn den som ble beregnet 10 år tidligere.

Trendene i befolkningsdødeligheten er sammensatt av trender i dødeligheten av de enkelte årsaker. Valkonen påviste store forskjeller i trendene for ulike dødsårsaker.

For å analysere endring i dødeligheten av de ulike årsaker bør en studere hvilke forhold som fører til de ulike sykdommer og endringer i disse forholdene. For eksempel kan endring i røykevaner og kosthold endre forekomsten av hjertesykdommer.

Problemet er imidlertid at årsaksfaktorene ofte ikke er kjente nok.

Westlund diskuterte svakheter med data som kan skape problemer i dødelighetsanalyser.

Some eksempler på svakheter nevnte han:

a. Tallet på døde

Etter definisjonen skal dødfødte fostre regnes med i statistikken over dødfødte hvis svangerskapet har vart mer enn 28 uker. Hvis fosteret viser tegn til liv skal det imidlertid regnes som levendefødt selv om svangerskapet ikke har vart i 28 uker.

På grunnlag av oppgaver over fødselsvekt ser det ut til å være ulik praksis mellom de skandinaviske land når det skal avgjøres om et for tidlig født barn skal regnes som levendefødt, dødfødt eller abort (som ikke registreres i det hele tatt).

Ulike praksis her vil særlig påvirke den perinatale dødeligheten.

b. Dødssted

Personer i alders- og sykehjem skal i regelen registreres som bosatt der. En del personer blir sendt til institusjoner i andre kommuner enn de bodde tidligere. Da personer i institusjon ofte har en høyere dødelighet enn personer i samme alder utenfor institusjon, kan dette påvirke regionale forskjeller i dødeligheten når vi ser på små områder.

c. Dødsårsaker

Ved de siste revisjonene av den internasjonale klassifikasjonen av sykdommer og dødsårsaker (ICD) er det lagt vekt på å kunne skille mellom alle sykdommer.

Westlund kritiserte den siste revisjonen (9. revisjon) for at den var blitt for detaljert og for vanskelig å bruke, noe som lett fører til feil i statistikken.

På grunnlag av statistikk påviste han at de nordiske land måtte ha ulik praksis når en skulle skille mellom selvmord og skader hvor det er usikkert om den er påført med hensikt eller ikke.

Westlund mente den siste revisjonen av ICD mer liknet en frimerke-katalog enn en statistisk klassifikasjon. Han mente vi burde komme tilbake til den opprinnelige målsettingen å få en statistisk klassifikasjon lagd av epidemiologer.

Otto Andersens bidrag beskriver det arbeidet som er gjort i Danmarks Statistikk med yrke og dødelighet.

Danmarks Statistikk har tidligere utført et arbeid om yrkesdødeligheten 1970-1975 på grunnlag av yrkesopplysningene ved folketellingen i 1970. Denne analysen skal nå forlenges med perioden 1976-1980.

Andersen påviste at det oppsto visse seleksjonsproblemer ved å beregne yrkesdødeligheten så lang tid etter at yrket er registrert. De danske dataene viser en økning i dødeligheten blant yrkesaktive og en nedgang blant pensjonister i perioden 1976-1980 i forhold til perioden 1970-1975. Dette kan forklares ved at personenes yrkesstatus er bestemt i 1970. Av denne grunn vil gruppen av yrkesaktive også omfatte pensjonerte etter 1970. Da pensjonerte har en høyere dødelighet enn yrkesaktive vil vi få en stigning i dødeligheten for gruppen yrkesaktive i 1970 etter hvert som tiden går.

At pensjonister får lavere dødelighet kan forklares ved at pensjonistene utgjør en heterogen gruppe med svært ulik dødelighet. Etter som tiden går vil de svakeste dø ut, og vi vil få lavere dødelighet i gruppen pensjonister i 1970 p.g.a. seleksjon.

Sesjon VI Consequences of Fertility Levels Below Replacement and Possible Policy Implications

På grunn av Lars Walløes fravær forelå det papers bare fra Danmark, Sverige og Finland. John Rogers fra Historiska institutionen ved Uppsala universitetet var moderator ved denne sesjonen. Han framhevet hovedpunktene i paperne og avsluttet med å påpeke forskjellen mellom dagens fruktbarhetsnedgang og nedgangen rundt siste århundreskifte. I dag må vi bestemme oss for å få barn, mens før måtte man bestemme seg for ikke å få barn. I tillegg er kvinnens stilling i samfunnet endret.

Erland Hofsten mente at temaet ikke var befolkningsstørrelsen eller nedgangen i fruktbarhet. Det er det lave nivået i fertiliteten som er problemet bl.a. fordi det medfører en uheldig aldersstruktur. I Sverige har ingen kohort født etter 1885 hatt høy nok fruktbarhet til å reprodusere seg selv når kohortens mortalitet også tas i betraktning.

Da vi p.g.a. aldersstrukturen kan oppleve befolkningsvekst selv om reproduksjonen er under 1,0, må vi bruke reproduksjonsrater som mål på om befolkningsutviklingen er ideell. Dette målet gir oss mulighet til på forhånd å varsle om en utvikling i fertiliteten som vil ha langsiktige konsekvenser. Hofstens sammenknytting av reproduksjonen og optimal befolkningsutvikling gav seg utslag i et nesten axiomatisk utsagn at det er noe grunnleggende galt ved et samfunn som ikke klarer å reprodusere seg selv.

Det danske bidraget stilte spørsmål om lavt fødselstall og manglende reproduksjon overhode var et problem. De gav selv det svar at det var et problem fordi folk ville ha barn, men samfunnet satte begrensninger på potensielle foreldres atferd. Større krav til utdanning, dobbeltarbeid for mødrene, manglende muligheter til barnehageplass og deltidsarbeide ble nevnt som begrensninger. En lempning i disse begrensningene vil kunne styrke kvinnens posisjon, og bidra til å heve fertiliteten. Under debatten ble det hevdet at denne forklaringen på det lave fødselstallet var preget av akademikernes livssituasjon, og at man var vel optimistisk i troen på virkemidlenes effekt. Mens det danske bidraget omhandlet småbarnsfamilienes betingelser og levevilkår, fokuserte Jarl Lindgren (Finland) veksten i antall eldre og uføre. Dette ville føre til problem med finansiering av framtidige pensjoner. Andre mente at pleiebehovet hos de aller eldste (80 år og over) ville være en større belastning. Lindgren advarte i denne sammenheng mot å legge for stor vekt på de rent demografiske sidene. Den teknologiske og økonomiske utviklingen vil være vel så avgjørende.

Ellers poengterte han at enhver nasjonal befolkningsutvikling også vil ha regionale konsekvenser som kan være vel så dramatiske (avfolkning, sviktende befolkningsunderlag og økonomi, fremskreden forgubningsprosess mm).

I Lars Walløes fravær redegjorde Sevaldson for det norske befolkningsutvalgets mandat, sammensetning og arbeid. Utvalgets innstilling skal leveres i løpet av 1983 og skal inneholde beskrivelse og befolkningsutviklingen og dens konsekvenser på ulike felter (4 underutvalg):

- 1 Helse, sosialvesen, trygder
- 2 Økonomi, arbeidsmarked, bolig
- 3 Tiltak for barn, utdanning, likestilling
- 4 Regional utvikling

Som et siste punkt skal utvalget vurdere ønske/mulighet for påvirkning gjennom tiltak. Dette arbeidet er ennå ikke påbegynt. Demografisk opplæring av utvalgets politiske medlemmer ble foretatt av utvalgets egne fagfolk.

Interessen for utvalgets arbeid var så stor at dette ble foreslått som emne ved neste Nordisk Demografisk Symposium.

Mathiessen hevdet at økende krav om skattelette kunne medføre at frigjorte ressurser fra barnehage/skole-siden ble brukt til dette, eventuelt eldreomsorg. Konsekvensen av lavere barnetall trenger altså ikke å bli bedre kvalitet på barnehage- og skoletilbud.

Under diskusjonen ble det framhevet hvor sentrale 3-barns familiene var for reproduksjonen. Derfor ble det hevdet at man burde gi ekstra tilskudd til det 3. barnet. Lars Østby viste ut fra kohorttall fra fruktbarhetsundersøkelsen hvor mange barn kvinnene bør ha for at reproduksjonen skal opprettholdes:

<u>0 barn</u>	<u>1 barn</u>	<u>2 barn</u>	<u>3 barn</u>	<u>4 barn el. flere</u>
8%	10%	60%	17%	5%

Altså må omlag 1/4 av 2-barns familiene (22 av 82) gå videre til 3.barn.

Epidemiologisk - Demografisk Symposiedag 19. juni 1982 kl. 10 - 16.30Nordiska Hälsovårdshögskolan, Gøteborg

Om lag 65 personer deltok på denne delen av Nordisk Demografisk Symposium, som løp parallelt med en annen sesjon i Kungälv.

Symposiedagen ble åpnet av Anne Marie Bolander (Sverige) som hadde stått for denne delen av arrangementet.

Rektor Lennart Køhler ved Nordiska Hälsovårdshögskolan ønsket deltakerne velkommen og orienterte om skolens virksomhet i videreutdanning av nordisk helsepersonell. Internasjonalt helsearbeid står ved siden av offentlig helsearbeid og helseplanlegging i fokus for skolens virksomhet.

Deretter holdt professor Johannes Ipsen (professor i biostatistikk og epidemiologi, Århus universitetet) en halv times forelesning med tittelen "The Oil Fields of Epidemiology". Han tok for seg alle registrene som blomstrer opp i de industrialiserte land, og problemene som knytter seg til å bruke dem i epidemiologisk forskning. Et hovedproblem er blant annet at registrene sjelden er opprettet for epidemiologisk forskning som sådan, og at man derfor sjelden får opplysningene i den form en egentlig trenger dem. Problemene med begrensninger i tilgjengelig informasjon som følge av myndighetenes krav til datainspeksjon i Skandinavia ble også berørt.

Ipsen kom spesielt inn på registrering av dødsfall som etter hans syn er den mest innviklede registrering som foretas av personene i et samfunn. I USA tar det f.eks. om lag fem år før dødsattesten havner hos sentralmyndighetene.

Han drøftet og den eksplosjonen man har hatt i datakombinasjonsmuligheter, og eksemplifiserte dette ved forskning som har vært utført på blødere og over yrkesbetinget kreft.

Professor John Fox (City University, London) holdt deretter en dobbeltforelesning over emnet "Socio-Demographic Differentials in Mortality".

Han redegjorde for resultatene i den såkalte "Longitudinal Study" hvor Office of Population Censuses and Surveys (OPCS) i samarbeid med Fox og medarbeidere ved City University har fulgt et en-prosent utvalg av befolkningen i Storbritannia fra folketellingen 1971. Alle begivenheter av demografisk interesse i dette utvalget blir registrert og koplet med folketellingsresultatene. Derved har en kunnet starte flere prosjekter som nå utføres i Social Statistical Research Unit. Spesialprosjektene tar opp dødelighet, kreft, migrasjon, fertilitet og sosialpolitikk/sosial administrasjon.

Foreløpig er det publisert en samlerapport: "Longitudinal Study: Socio-demographic mortality differentials 1971-1975" (OPCS, HMSO London 1982).

Fox gav en oversikt over utvalgets fordeling i forhold til bl.a. yrkesaktivitet, boforhold, husholdningstilknytning, ekteskapelig status og sosial klasse.

Han viste ellers hvordan dødeligheten varierte for både menn og kvinner i samme aldersgrupper for ulike verdier på disse kjennemerkene.

Han gikk detaljert inn på dødelighetens fordeling i de fem sosialklassene som brukes i den offisielle engelske statistikken og hvordan denne fordelingen holdt seg på tross av kontroll for regionale dødelighetsforskjeller, migrasjon, utdanningsforskjeller innen sosialklassene m.v.

Fox konkluderte med at inndelingen i sosiale klasser og analyser av forskjellene i bl.a. dødelighet mellom disse idag er like viktige som da Stevenson laget sine analyser i 1920-åra og National Health Act ble innført. Man trodde lenge at den nye helsepolitikken skulle viske ut dødelighetsforskjellene, men ser i dag at forskjellene bare har endret karakter, og at det fortsatt er de laveste sosialklassene som har klart høyest dødelighet.

Etter lunsj var det paneldiskusjon over emnet "Linkage of Register Data on the Person-Unit Level and its Importance for Epidemiological Research".

Otto Andersen (Danmarks Statistik) startet med å fortelle om erfaringer fra den tidligere danske studien av yrkesdødelighet (for årene 1971-1975, publisert 1978). Deretter kom han inn på det registeret som nå bygges opp (i tillegg til døderegisteret 1971-1975) for perioden 1976-1980. I tida framover vil Danmarks Statistik gjøre analyser på dødeligheten i begge disse periodene koblet til personers yrke ved Folketellingen 1970.

Folketellingen 1981 vil bli brukt for å se på yrkesskift.

Elsebeth Lynge (Cancerregisteret København) refererte formålet og problemer i den studien av yrke og kreftrisiko som Cancerregisteret planlegger på det døderegisteret som bygges opp i Danmarks Statistik.

Dødemeldingene for kreftdødsfall blir i Cancerregisteret supplert med ytterligere opplysninger (resultater fra histologiske prøver, ytterligere data om stoffene på arbeidsplassen/yrket m.v.) som vil inngå i analysene.

Tapani Valkonen (professor i demografi/sosiologi ved Helsingfors universitet) holdt deretter en innledning om den finske yrkesdødelighetsforskningen.

Han refererte til den første undersøkelsen i Finland som tok for seg alle dødsfall 1971-1975 relatert til yrke ved Folketellingen 1970 (Hannele Sauli, Statistiskentralen 1979).

Etter dette er det gjort utvalgsstudier over dødeligheten og yrkesskift for seks brede yrkesgrupper (Vinni og Hakama 1980)

Valkonen refererte og fra sitt eget arbeid "Sociodemographic Mortality Differential among middle-aged men in Finland 1971-1975". Fem sosiodemografiske

variable ble brukt for å beskrive dødelighetsforskjellene (sosialgruppe, region, ekteskapelig status, by/land og språkgruppe. Dødedataene ble koplet med folketellingsdata om disse forholdene. Når det gjaldt de fire sosialgruppene fant Val-konen en klar sammenheng mellom dødelighet og sosial status (økende dødelighet med synkende sosial status). Han fant og regionale forskjeller i dødeligheten, og dødelighetsforskjeller mellom grupper med ulik ekteskapelig status.

Matti Hakama (professor i biostatistikk og epidemiologi ved Tammerfors universitetet og forskningssjef ved Kreftregisteret i Helsingfors) redegjorde deretter for planer og problemer ved analyser av kreftdødeligheten i sammenheng med yrkesopplysninger fra Folketellingen 1970. Kreftregisteret får overført dødebånd fra Statistikkentralen, og legger til egne data om kreftopplysningene slik det gjøres i Danmark.

Deretter redegjorde Lars-Gunnar Hørte (Statistiska Centralbyrån, Sverige) for SCB's register over døde 1961-1970 og om oppbyggingen av et nytt register for perioden 1971-1980. I registeret blir dødedata koplet med yrkesopplysninger fra folketellingene. Foreløpig har ikke registrene blitt gjort til gjenstand for analyse, men SCB ønsker især å stille dem til rette for forskere (kjøring på oppdragsbasis)

Lars Kristofersen (Statistisk Sentralbyrå, Norge) redegjorde for norske erfaringer, noen problemer og videre planer i analysene av yrkesdødelighet.

Statistisk Sentralbyrå har utført tre studier til nå. Bjørn Tønnesen studerte menns dødelighet 1960-1964 koplet til yrke i 1960-folketellingen (publisert 1974). Tor Haldorsen og Eystein Glattre studerte begge kjønns dødelighet 1970-1973 koplet med opplysninger om yrke og bosted ved folketellingen 1970 (publisert i Statistiske analyser 1976). Lars Kristofersen gjorde en oppfølging av denne analysen ved også å trekke inn yrkesdata fra 1960-folketellingen (publisert som Rapport 1979).

Kristofersen redegjorde for en del problemer i den siste analysen, særlig knyttet til tolkningen av alle yrkesskiftene mellom de to folketellingene. Disse problemene er også berørt i Internt notat nr. 13, 1982 fra Byrået (ble delt ut til interesserte).

Han nevnte videre at Statistisk Sentralbyrå i sitt langtidsprogram har en ny analyse av yrkesdødelighet for årene 1981-1985 (knyttet til yrkesdata fra folketellingene 1970 og 1980 - eventuelt og tilbake til 1960).

Siden det nordiske sjefstatistikermøtet i august 1982 får til behandling et forslag fra NUB om nordisk samarbeid innen feltet yrkesdødelighet, vil det senere bli klargjort om også Norge bør se på dødeligheten i hele perioden 1971-1980 knyttet til yrke i folketellingene 1960 og 1970.

Etter at paneldeltakerne hadde redegjort for de enkelte landenes prosjekter, fortalte Anne Maria Bolander om sitt tidligere arbeid i SCB med å bygge på døderegisteret.

I den etterfølgende debatten deltok foruten innleiderne på symposiet også bl.a. Gerd Letterstrøm (Statistisk Sentralbyrå, Norge), Robert Erikson (Stockholms Universitet), Hans Malmer (Arbeidsmiljøregisteret, Sverige), og Knut Westlund (Universitetet i Tromsø)

F. BIBLIOGRAFI

1. Danmark

- Andersen, Otto (1982). The Danish Model of Census-Linked Mortality Studies and the Future Plans. Paper presented at the Sixth Nordic Demographic Symposium, Kungälv, Sweden, June 16-19, 1982.
- Bertelsen, Ole; Knudsen, Lisbeth B. & Lieblich, Birgitte (1982). Consequences of fertility levels below replacement and possible policy implications. Paper presented at the Sixth Nordic Demographic Symposium, Kungälv, Sweden, June 16-19, 1982.
- Christoffersen, Henrik & Sven (1982). Regional udvikling i Danmark 1979-1981. AKF. København.
- Hansen, H.O. (1982a). A cohort study of recent Danish and Greenlandic infant mortality. Paper presented at the Sixth Nordic Demographic Symposium, Kungälv, Sweden, June 15-19, 1982. Forthcoming in Proceedings. 14 pp.
- Hansen, H.O. (1982b). Studies in recent Danish and Greenlandic infant mortality on cohort basis. Main Report, 70 pp., and Supplementary Report, 57 pp. Research Reports no. 86-87, Institute of Statistics, University of Copenhagen. In print.
- Hansen, H.O. (1982c). Some aspects of recent infant and adult mortality in Greenland. Paper presented at Northern Population Workshop IV, Frobisher Bay, North West Territories, Canada, August 30 and 31, 1982. Forthcoming in Proceedings 28 pp.
- Illeris, Sven & Jensen, Torben Pilegaard (1982). Arbejdsløshedens regionale fordeling. Med bilag. Det regionale arbejdskraftudbud 1975-80. AKF. København.

- Jensen, Ulla Funck (1982). An elementary derivation of moment formulas for numbers of transitions in time-continuous Markov chains. Stockholm Research Reports In Demography, No. 7, 1982.
- Jensen, Ulla Funck (1982). The Feller-Kolmogorov differential equations and the state hierarchy present in models in demography and related fields. Stockholm Research Reports in Demography, No. 9, 1982.
- Leeson, Graham W. (1982).
- a) Internal Migration among the Elderly in Denmark (seen in relation to the provision and cost of care); USI Research Report No. 78.
  - b) Demographic Ageing in Denmark in the Twentieth Century, Eugenics Soc. Bulletin, vol. 14, No. 2 pp. 46-52.
  - c) Selvmord blandt de ældre i Danmark, Ugeskrift for Læger 144, pp. 2965-8.
  - d) Wastage and Promotion in Desired Manpower Structures, J. Opl. Res. Soc. vol. 33, pp. 433-442.
  - e) Manpower Promotion, OR Spektrum, vol. 4, pp. 35-40.
  - f) Manpower Planning Procedures for Hierarchical Manpower Systems, Euro. J. Opl. Res., 10, pp. 260-269.
- Leeson, Graham W. & Matthiessen, P.C. (1982). The Ageing of the Danish Population, i "Epidemiology and Prevention of Mutual Illness in Old Age" (eds. Magnussen, G., J. Nielsen & J. Buch), Holbæk.
- Matthiessen, P.C.
- a) "The Demographic Situation". Factsheet Denmark. Udenrigsministeriet 1981.
  - b) "Fødselstallet i 1982". Ugeskrift for Læger af 15. februar 1982. 144 årgang, nr. 7.
  - c) "The Demography of the Elderly in Denmark". Danish Medical Bulletin, Vol. 29, No. 3, marts 1982.
  - d) "The Geographic Incidence and Future Growth Pattern of the Elderly Population in Denmark". Danish Medical Bulletin, Vol. 29, No. 3, Marts 1982.

- e) "Aspekter af den demografiske udvikling". I "Offentlig ledelse og samfundsøkonomiske nøgle problemstillinger". Jens Gunst (red.). Samfundsvidenskabeligt Forlag, Kbh. 1982.
- f) "Introduction" in "Recent Demographic Developments in the Member States of The Council of Europe". Strasbourg 1982.

Matthiessen, P.C. & Leeson, Graham W. (1982). Growth in the Population of the Aged. Proceedings of Nordic Geronto-Psychiatric Symposium. Silkeborg Denmark.

Strandmark, Lisbeth (1982). En analyse af den danske arbejdsstyrkes bevægelser på årsbasis 1972-1979 belyst ved hjælp af erhvervsoverlevelsestavler. Upubliceret. Stor opgave ved det statsvidenskabelige studium, Københavns Universitet. 148 pp. + bilag.

Sundhedsstyrelsen (1982).

- a) Medicinsk fødselsstatistik 1979 I:1:1982
- b) Statistik om prævention og aborter 1980 I:2:1982
- c) Statistik om prævention og aborter 1981 I:4:1982

2. Finland

- Ekholm, Anders, Laaksonen, S, A Markov chain model with explanatory variables for the internal migration in Finland 1969-1979. Research Report, Dept. of Statistics, University of Helsinki. N:o 37, September 1982.
- Finnäs, Fjalar, Språkguppsidentifikation och kunskaper i finska i svensk-finland. Språkgrupp och mobilitet. Forskningsrapport No 11, Åbo 1982.
- Fougstedt, Gunnar, Trender för finlandssvensk befolkningsutveckling."Ingår i "Vetenskap och företagsledning. Studier i ekonomi och ledarskap tillägnade Lars Wahlback". Ekonomi och samhälle no 31, Helsingfors, Svenska handelshögskolan, 1982, s. 107-125.
- " Svensk befolkningspolitik under 30-talet. Historisk tidskrift för Finland 1982:2, s. 255-257.
- Haavio-Mannila, Elina, The Position of Women. In Erik Allardt et al.: Det Danske Selskab. Copenhagen 1981, s. 555-588.
- " Yhteiskunnan rakennemuutokset ja sukupuolten asema. (Samhällets strukturförändring och könsens jämställdhet). AVO-Ammatinvalinta 1981, s.6-12.
- " Women in the Economic, Political and Cultural Elites in Finland. In Cynthia F. Epstein and Rose L. Coser (eds.): London 1981, s. 53-75.
- Haavio-Mannila, Elina, Kari, K, Changes in the Life Patterns of Families in the Nordic Countries. In Materialien zur Regionalen Bildungs- und Entwicklungsplanung 115, Hannover 1981, s. 131-141. Ilmestynyt myös Moskovassa venäjänkielillä.
- Hakkarainen, Anni, Demographic Models and the Finnish Mental Hospital Population. Lecture Notes in Medical Informatics, Vol. 16: Medical Informatics Europe 82. Proceedings 1982 (eds. R.R. Moore, B. Barber, P.L. Reichertz and F. Roger), Berlin, Heidelberg 1982, s. 625-631.
- " Mielisairaalaan otettujen potilaiden hoitokerrat ja hoitoajat 1970-luvulla. (The Number and the Length of the Visits to Psychiatric Hospitals). Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 1982, 19, s. 94-106.
- Karisto, Antti, Sosiaalilääketiede ja yhteiskunta. Katsaus suomalaiseen terveyden sosiaalisia eroja koskevaan tutkimustoimintaan autonomian ajalta 1930-luvulle. (Socialmedicinen och samhället. En studie i forskningsverksamheten om sociala skillnader i hälsotillståndet från autonomins tid fram till 1930-talet). Helsingin yliopiston sosiaalipolitiikan laitos, tutkimuksia (Helsingfors universitet, Socialpolitiska institutionen, forskningsrapporter), 3/1981. 107 s.

- Karisto, Antti, Sosiaalilääketieteen yhteiskunnallinen kasvupohja. Piirteitä elinolojen ja terveydentilan yhteyksiä koskevasta keskustelusta ja tutkimuksesta ennen Suomen itsenäistymistä, (Socialmedicinens samhällliga grogrund. Drag från diskussionen och forskningen om sambandet mellan livsbetingelser och hälsotillstånd före Finlands självständighet). Sosiaalilääketieteellinen Aikauslehti (Socialmedicinsk tidskrift) 1981:18:110-111.
- Kaukiainen, Yrjö, Bidrag till bondens historia i Gamla Finland. Historisk Tidskrift för Finland 1982, 1, s. 4-31.
- Kempainen, Eeva-Kaisa, Härkäpää, S, Kuokkanen, H, Helsingin asunto-olojen muutos vuosina 1981-1995 ja sen vaikutus asukasluukuun. (Förändringar i bostadsförhållandena i Helsingfors 1981-1995 och deras inverkan på invånarantalet). Neljännesvuosikatsaus - Kvartalsöversikt. Helsingin kaupunki, tilastokeskus - Helsingfors stad, statistikcentralen, Helsinki 1981, s. 13-33.
- Koivukangas, Olavi, Tietosanakirjan hakusana "Emigration". (Uppslagsordet "Emigration") i Uppslagsverket Finland I, A-J, Borgå 1982, s. 265-269.
- " Siirtolaisuus Suomesta Australiaan. (Emigrationen från Finland till Australien). Ulkосуomalaisia. Kalevalaseuran vuosikirja 62, Suomen Kirjallisuuden Seura, Jyväskylä 1982, s. 83-89.
- " Täyttääkö muuttoliiketutkimus tiedon tarpeen? (Uppfyller migrationsforskningen kunskapsbehovet?) Muuttoliikesymposium 1980. (Red. Olavi Koivukangas, Kai Lindström, Raimo Narjus). Turku 1982, s. 19-42.
- Kolari, Risto, Korkeakoulututkinnot ja opintojen keskeyttäminen 1966-1979. (University Degrees and Interruption of Studies 1966-1979). Tilastokeskus, Tutkimuksia (Central Statistical Office of Finland, Studies), No 84, Helsinki 1982, 98 s.
- Laaksonen, Seppo, Ekholm, A, A Markov chain model with explanatory variables for the internal migration in Finland 1969-79. Research Report No. 37. Department of Statistics. University of Helsinki. September 1982.
- Lallukka, Seppo, Demographic developments in the USSR according to post-war census data. Bidrag till öststatsforskningen, 1981, 9, s. 58-102.
- " Some demographic and linguistic trends among Soviet nationalities according to census data. Bidrag till öststatsforskningen, 1982, 10, s. 86-110.
- " Suomalais-ugrilaiset kansat Neuvostoliiton uusimpien väestönlaskentojen valossa. (Summary: Finno-ugric peoples in the post-war Soviet censuses). Neuvostoliittoinstituutin julkaisusarja (Sovjetinstitutets publikationsserie) A 11, Helsinki 1982, 131 s.
- Notkola, Veijo, Regional differences in mortality from diseases of the circulatory systems in Finland in the 1930's. Working Papers n:o 27, 1982, 8 s.

- Notkola, Veijo, Maailman väkiluku kasvaa.(Världens befolkningen växer).
Medisiinari 1982, 10-12
- Pitkänen, Kari, Väestötilastot (Befolkningsstatistiken).Ingår i tutkijan
tilastolliset tiedonlähteet.(Reds. Marjatta Hietala och
Kari Mylly). Espoo 1982, s. 103-131.
- Pitkänen, Kari, Väestönkehitys (Befolkningsutvecklingen)(ca. 1920-1940).
Ingår i Suomen taluushistoria 2. (Reds. Jorma Ahvenainen,
Erkki Pihkala ja Viljo Rasila). Helsinki 1982, s. 192-203.
- Strömmer, Aarno, Pohjois-Suomen osa-alueiden väestöllinen muuntuminen.
(Den demografiska transitionen i norra Finlands delområden).
Ingår i Lapin plakaatista tilojen autioitumisen aikaa.
(Reds. Seppo Aho ja Leena Heikkola). Oulun yliopisto,
Pohjois-Suomen tutkimuslaitos. C 42. Oulu 1982. s. 25-42.
- Turpeinen, Oiva, The Urban Population in Finland 1815-1865. Yearbook of
Population Research in Finland. Vol XX 1982, s. 52-67
Avioton lapsi Päijät-Hämeessä ja Kainuussa 1800-luvulla.
(Utomäktenskapliga barn i Päijät-Häme och Kainuu på 1800-talet).
Ingår i Päijät- Hämeen tutkimusseuran vuosikirja 1982,Lahti 1982.
- Valkonen, Tapani, Sauli, H, Koulutusaste ja kuolleisuus verankiertoeinten-
tauteihin.(Utbildningsnivå och dödlighet i kardiovaskulära
sjukdomar). Suomen Akatemian julkaisuja 1981,Nr. 4, s.37-53
- " Väestön vanhenemisen demografisia näkökohtia.(Demografiska
synpunkter på föräldringen av befolkningen). Ingår i vanhe-
neminen ja vanhusten huolto, Helsingfors 1982, s. 13-25.
- " Väestötiede. (Demografi). Ingår i Otavan Suuri Ensyklopedia
10, Keuruu 1981, s. 7973-7975.
- " Suomen väestölliset ennusteet vuoteen 2000 mennessä.
(Befolkningsprognoser för Finland fram till år 2000). Lää-
kintöhallituksen julkaisuja, Helsinki 1981, Nr. 5, s.31-34.
- " Kuolleisuuden kehitys 1970-luvulla. Dödlighetens utvecklingen
under 1970-talet). Sosiaalinen Aikakausikirja 1982,
Nr. 1, s. 17-22.
- " Vanhusten määrän kehitys. (Utvecklingen av antalet åldringar).
i vanhus - lähimmäinen.Vanhus- ja Lähimmäispalvelunliitto
ry:n julkaisuja, Helsinki 1982, Nr. 1, s. 64-73
- Valkonen, Tapani, Niemi, M-L, The Development of Cardiovascular Mortality
in Finland from 1951 to 1978. Yearbook of Population
Research in Finland. Vol XX 1982, s. 32-44
- " Sociodemographic Mortality Differentials among Middle-Aged
Men in Finland and Problems in Accounting for them.
Department of Sociology, University of Helsinki, Working
Papers N:o 25, 1982, 21 s.
- " Mortality Trends and Projections in Four Nordic Countries,
University of Helsinki, Department of Sociology, Working
Papers N:o 26, 1982, 16 s.
- " Psychosocial Stress and Sociodemographic Differentials in
Mortality from Ischaemic Heart Disease in Finland. Acta
Medica Scandinavica (Suppl.), 1982, 669 ; 152- 164.

- Valkonen, Tapani, Väestönkehitys ja asuminen. (Befolkningsutvecklingen och boende). Suomen kiinteistölehti 9, 1982, s. 79-82.
- " Socioeconomic mortality differentials in Finland. University of Helsinki, Department of Sociology, Working Paper N:o 28, 1982, 16 s.
- " Väki lisääntyy vähemmän. (Befolkning växer mindre), Tiede 2000 1982, Nr 5, s. 39-42.

3 NORGE

Andersen, A.S., Hansen, A. og Iversen, G.:

Levekårsundersøkelsen 1980. Dokumentasjon del 1. Statistisk Sentralbyrå, Rapporter 81/24. Oslo 1981.

Andersen, Arne S.: Levekårsundersøkelsen 1980. Dokumentasjon del II. Statistisk Sentralbyrå. Rapporter 82/10. Oslo-Kongsvinger 1982.

Arbeidsdirektoratet: Undersøkelse om kvinners forhold til arbeidsmarkedet. Oslo 1982.

Arbeidsdirektoratet: Oppfølgingsundersøkelsen av ungdom 1975-1981. Hvordan 17-19 åringer fra 1975 har tilpasset seg arbeidsmarkedet og utdanning fram til 1981. Oslo 1983.

Birkelund, Gunn Elisabeth: Arbeidet adler mannen - hva med kvinnen?

En analyse av gifte menns og kvinners yrkesdeltakelse. Hovedoppgave. Sosiologisk institutt, Universitetet i Bergen. Bergen 1982.

Bjørø, K., og Skrede, K.: Familiemønster i forandring. Trekk ved giftermåls-, samlivs-, skilsmisse- og fruktbarhetsutviklingen i 1970-åra. Institutt for anvendt sosialvitenskapelig forskning. INAS rapport 82:1. Oslo 1982.

Borgan, Ø., Liestøl, K. og Ebbesen, P.: Efficiencies of observational plans for an illness-death model. Statistical research report 1982:3. Institutt for matematiske fag. Universitetet i Oslo, Oslo 1982.

Brun, Stein Erland: Nettoflytting og arbeidsmarked i fylkene. En foreløpig analyse av sammenhenger. Statistisk Sentralbyrå. Rapporter 82/6. Oslo-Kongsvinger 1982.

Brunborg, H. og Mønnesland, J.: "International befolkningskonferanse". Sosialøkonomen 36(3) 1982.

Brunborg, H. og Vislie, J.: "Økonomiske modeller og fruktbarhet". Kommentar til Jan Erik Kristiansen: "Homo economicus og fertilitet. En steril modell. En drøfting av økonomiske fruktbarhetsteorier". Sosialøkonomen 36(9) 1982.

- Brunborg, Helge: An Economic Model of Fertility, Sex and Contraception.
Ph. D. avhandling. University of Michigan. Ann Arbor 1983.
- Bysveen, T., Knutsen, S. og Nilsen, E.: Flyttere til Sandefjord. Flyttemotiver - bolig - arbeid. NIBR-rapport 1982:11. Norsk institutt for by- og regionforskning. Oslo 1982.
- Bysveen, T. og Knutsen, S.: Flyttekjeder i Trondheim. Boligbyggingens ringvirkninger i boligmarkedet. Norsk institutt for by- og regionforskning. NIBR-rapport 1982:5. Oslo 1982.
- Dyrvik, Ståle: Historisk demografi. Ei innføring i metodane. Universitetsforlaget. Oslo - Bergen - Tromsø 1983.
- Engelsen, Rolf: Sosiale skilnader i mortalitet på landsbygda i Norge i åra 1802 og 1803. Nytt lys på mortalitetsnedgangen? Hovedoppgave i historie. Universitetet i Bergen. Stensil. Bergen 1982.
- Engelsen, Rolf: Mortalitätsdebatten og sosiale skilnader i mortalitet. Historisk tidsskrift (62)2, Oslo 1983.
- Engaas, Bjørn R.: Perspektiver på den framtidige ressursbruken i kreftomsorgen. Gruppen for ressursstudier. GRS 392. Oslo 1981.
- Forbruker- og administrasjonsdepartementet: Levekårenes utvikling i 1970-åra. En beskrivelse basert på foreliggende statistikk. Oslo 1981.
- Forbruker- og administrasjonsdepartementet: Hovedindikatorer for levekårenes utvikling. Oslo 1981.
- Fossum, Frode: Arbeidskraftbarometer 1981. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 82/14. Oslo 1982.
- Faaland, Just (red.): Population growth and world economic development - a fifty year perspective. 2. draft. Nobel symposium, 53, Chr. Michelsens institutt for vitenskap og åndsfrihet. DERAP, Arbeidsnotater A 240 Rev. Bergen 1981.
- Gjønnes, Siri: Frukthetsfallet i Elverum. En studie av den ekteskaplige fertilitet i perioden 1875 til 1930. Hovedoppgave i historie. Universitetet i Oslo. Stensil. Oslo 1982.

- Gronmo, S. og Lingsom, S.: Sexual differences in household work: Patterns of time use change in Norway. Oslo 1982.
- Haga, D. og Aarstad, S.: Befolknings- og sysselsettingsutviklinga i Finnmark 1970-1980. NIBR-notat 1982:114. Norsk institutt for by- og regionforskning. Oslo 1982.
- Haugland, Torleif: Tilgang og avgang av bedrifter og sysselsatte. Dokumentasjonsnotat. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 82/10. Oslo 1982.
- Hernæs, Erik: Report from a visit at the Institute for employment research at the University of Warwick, 28 June - 10 July 1982. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 83/11. Oslo 1983.
- Haarstad, Kjell: Samiske vandringar i Sør-Norge. Tapir. Trondheim 1981.
- Haavet, Elisabeth: Avvik eller uhell? Ugifte foreldre omkring 1800 - en sosial analyse. Hovedoppgave i historie. Universitetet i Bergen. Stensil. Bergen 1982.
- Ingebrigtsen, Bente A.: Kvinnerens levekår - inntak til analyse av levekårsforskjeller. Institutt for anvendt sosialvitenskapelig forskning. INAS notat 82:2. Oslo 1982.
- Jensen, An-Magritt: Når mødre jobber - om nødvendighet og valg. I kvinner i arbeid (foreløpig tittel) Ref. Kristin D. Titlestad og Tor Rødseth. Universitetsforlaget. Oslo - Bergen - Tromsø 1983.
- Kristiansen, Jan Erik: Demografi. En utfordring til sosiologien? Sosiologi i dag 12(4). Oslo 1982.
- Kristiansen, Jan Erik: Homo Economicus og fertilitet: En steril modell. En drøfting av økonomiske fertilitetsteorier. Sosialøkonomen 36(7). Oslo 1982.
- Kristofersen, Lars: Yrke og dødelighet. Dokumentasjonsnotat I. Om koblingen av dødematerialet 1970-1973 med folketellingene 1960 og 1970. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 82/13. Oslo 1982.

- Lian, J.I. og Sørensen, K.Ø.: Økonomisk-demografisk modellsystem for regional befolkningsfordeling (DRØM). Årsrapport for 1982. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 83/2. Oslo 1983.
- Lingsom, Susan: Behov for tilsynsordninger for barn 7-12 år. Statistisk Sentralbyrå. Rapporter 82/18. Oslo - Kongsvinger 1982.
- Lintoft, Kari: Befolkningsutviklingen i Vang ca 1665-1769. Hovedoppgave i historie. Universitetet i Oslo. Stensil. Oslo 1982.
- Lodberg-Holm, A. og Dahl, G.: Forbruksundersøkelsen 1980. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 82/5. Oslo 1982.
- Moen, Bjørg: Hvorfor blir det født stadig færre barn? Om faktorer bak endringene i fødselstallet. Sosiologi i dag 12(4). Oslo 1982.
- Moen, B. og Sevaldson, P.: Fødselstallene i Norge 1950-1975. Endringsfaktorer. Statistisk Sentralbyrå. Artikler 135. Oslo - Kongsvinger 1982.
- Myklebust, Geir: Turnaround-trenden og yrkesbefolkningens regionale omfordeling i Norge etter 1960. Universitetet i Oslo. Geografisk institutt. Ny kulturgeografisk serie 6. Oslo 1982.
- Nielssen, Alf R.: Pest og geografi. Synspunkt på Lars Walløes artikkel "Pest og folketall 1350-1750". Historisk tidsskrift 62(2). Oslo 1983.
- Norges almenvitenskapelige forskningsråd. Sekretariatet for kvinneforskning: Kvinner, overgang og aldring. Rapport fra et seminar. Arbeidsnotat 2/1981. Oslo 1981.
- Norges almenvitenskapelige forskningsråd: Barneforskning. Registrering av forskning om barns livsforhold og utvikling. Oslo 1982.
- Norges almenvitenskapelige forskningsråd: Substitusjon på arbeidsmarkedet. En analyse av stillingsannonser for arbeidskraft med høyere utdanning i perioden 1972-1979. Utredninger om forskning og høyere utdanning 1982:3. Oslo 1982.

- Noack, T. og Østby, L.: Færre barn - en utfordring for helsesektoren?
Manus til planlagt antologi i medisinsk sosiologi. Red. Dag Gjestland og Per Måseide. Oslo 1983.
- Noack, T. og Østby, L.: Barnløshet - savn eller ønske? Om ufrivillig og frivillig barnløshet. Artikler 140. Statistisk Sentralbyrå.
Oslo - Kongsvinger 1983.
- Norsk produktivitetsinstitutt: Sykefravær; årsaker, sammenhenger og omfang. Litteraturstudie av norsk og svensk fraværskning. Utarb. av Per Thv. Gaarder. NPI-prosjekt 1189. Oslo 1982.
- Næss, Hans Eyvind: "Intet got og roligt ecteskab at forvente". Vår første skilsmisellov, ekteskapsordinansen av 1582 og dens praktiske følger. Historisk Tidsskrift 61(1). Oslo 1982.
- Pedersen, Johnny: Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. Kodebok med fordelinger. Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste. NSD rapporter 54.
Bergen 1982.
- Pedersen, Johnny: Kvinners arbeid ute og hjemme 1980. Kodebok med fordelinger. Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste. NSD rapporter 53.
Bergen 1982.
- Rideng, Arne: Befolkningsutviklingen i Norge fram til 2025. Statistisk Sentralbyrå. Artikler 138. Oslo - Kongsvinger 1983.
- Ringén, Stein: Levekår og samfunnsplanlegging. Utg. av Forbruker- og administrasjonsdepartementet. Oslo 1981.
- Rokkones, T. og Forsén, L.: Innleggelsler i sykehus - årsaker til forskjeller mellom kommuner i Møre og Romsdal. Gruppe for helsetjenesteforskning. Rapporter 1982:4. Oslo 1982.
- Selmer, Randi: Samliv uten vigsel, ekteskap og fødsler. Vil bli publisert i Statistisk Sentralbyrå i serien Artikler. Oslo - Kongsvinger 1983.

- Selstad, Tore: Befolkningsutviklingen i Oppland 1960-2000. Oppland Distrikthøgskole, Informasjonsserien nr. 33. Lillehammer 1982.
- Sevaldson, Per: Bølger i befolkningstallene. Sosiologi i dag (12)4. Oslo 1982.
- Sjøholt, Peter: Befolknings- og sysselsettingsprognoser på kommunenivå. Problemer i konstruksjon og bruk. Norges handelshøyskole og Universitetet i Bergen. Geografisk institutt. Meddelelser 68. Bergen 1982.
- Sosialdepartementet: Erfaringer med lov om svangerskapsavbrudd og svangerskapsforebyggende tiltak. St.meld. nr. 17 (1982-83). Oslo 1982.
- Sporastøyl, J.O.: Svart arbeid - en utvalgsundersøkelse. Universitetet i Oslo. Sosialøkonomisk institutt. Oslo 1982.
- Statistisk Sentralbyrå: Folke- og bolig telling 1982. Hefte 1. Boligstatistikk. NOS B 249. Oslo - Kongsvinger 1982.
- Statistisk Sentralbyrå: Folketallet i kommunene 1951-1980. I Østlandet, II Sørlandet og Vestlandet, III Trøndelag og Nord-Norge. NOS B286, NOS B287, NOS B288. Oslo - Kongsvinger 1982.
- Statistisk Sentralbyrå: Framskrivning av folkemengden 1982-2025. Regionale tall. NOS B317. Oslo - Kongsvinger 1982.
- Statistisk Sentralbyrå: Levekårsundersøkelsen 1980. NOS B 320. Oslo - Kongsvinger 1982.
- Statistisk Sentralbyrå: Folke- og bolig telling 1970. Dokumentasjon. Interne notater 83/12. Oslo 1983.
- Statistisk Sentralbyrå: Arbeidstakerstatistikk 3. kvartal 1981. Rapport om situasjonen i arbeidstaker-/arbeidsgiverregisteret. Interne notater 82/9. Oslo 1982.
- Statistisk Sentralbyrå: Arbeidstakerstatistikk 4. kvartal 1981. Rapport om situasjonen i arbeidstaker-/arbeidsgiverregisteret. Interne notater 82/18. Oslo 1982.

- Stordahl, E., Sevaldson P. og Østby, L.: Prioritert program for videre flytteforskning i Statistisk Sentralbyrå. Interne notater 82/30. Oslo 1982.
- Stordahl, Erik: Flyttemønstre - Norge 1971-1974. Statistisk Sentralbyrå. SØS 50. Oslo - Kongsvinger 1983.
- Thomsen, Ib: Om trekking av utvalget til et system av levekårsundersøkelser. Statistisk Sentralbyrå. Interne notater 82/6. Oslo 1982
- Torp, Hege: Kvinners tilbud av arbeidskraft belyst ved en enkel modell for konsumentens tidsallokering. Sosialøkonomisk institutt, Universitetet i Oslo. Memorandum 12/8-81. Oslo 1981.
- Torp, Hege: Arbeidskrafttilbudet fra gifte kvinner med barn. En empirisk undersøkelse av et marked med kvantumsrestriksjoner. Sosialøkonomisk institutt, Universitetet i Oslo. Memorandum 4/10-82. Oslo 1982.
- Trønnes, Dag Helge: Statistisk Sentralbyrås befolkningsprognosemodell. Regionale forskjeller i dødelighet. Statistisk Sentralbyrå, Interne notater 82/11. Oslo 1982.
- Walløe, Lars: Pest og folketall 1370-1750. Historisk Tidsskrift 61(1). Oslo 1982.
- Østby, Lars: Hva er skjedd med samliv, prevensjon og abort siden 1950? Sosiologi i dag 12(4): Oslo 1982.
- Østby, Lars: 20-års utvikling i samliv, prevensjon og abort. Kap. 4 i Skrede og Tornes (red): Studier i kvinnens livsløp. Universitetsforlaget. Oslo - Bergen - Tromsø 1983.
- Østby, Lars: Prevensjonsbruken i Norge. Tidsskrift for Den norske Lægeforening nr. 26. Oslo 1983.
- Aamodt, Per O.: Utdanning og sosial bakgrunn. Statistisk Sentralbyrå. SØS 51. Oslo - Kongsvinger 1982.

4. Sverige.

- Adelsköld, Elisabeth: Var tredje kvinna gör abort. Vi föräldrar 1982:11
- Almström, Jarl - Tomth, Jan-Erik: Stockholmarnas hälsa: utvecklingen under 60- och 70-talen. Hälsopåverkade faktorer - kommunens ansvar. Stockholms kommun, Utrednings- och statistikkontoret. Stockholm 1982
- Barn kostar ..... Betänkande av familjeekonomiska kommittén. SOU 1983:14. Socialdepartementet. Stockholm 1983
- Befolkning ,,,, I perspektiv på välfärden. SoS. SCB. Stockholm 1982
- Bengtsson, T: Short - Run Changes in the Economy and Demographic Response, Southern Sweden 1751-1859. I Bengtsson, T et al (ed). Lund 1983
- Bengtsson, T, Fridlitzius, G och Ohlsson, R (ed): Pre- Industrial Population Change. The Mortality Decline and Short - term Population Movements. Lund 1983
- Bengtsson, T - Ohlsson, R: Fluctuations in Deaths, Sweden 1749-1869. I Bengtsson, T et al (ed). Lund 1983
- Bergström, Reinhold: Prognoser i praktiken. Stockholm 1982
- Bernhardt, Eva: Heltidshemmafrun på väg att försvinna? Välfärdsbulletinen. SCB. (Kommer augusti 1983)
- Boethius, Carl-Gustaf (red): Varför har det blivit så svårt att hålla ihop? Värnamo 1983
- Bolander, Anne-Marie: Dödlighetsanalysens förändrade inriktning, avspeglad i programmen för internationella och internordiska konferenser. Statistisk tidskrift 1982:6
- Bolander, Anne-Marie: Dödligheten i riket. Ingår i Dödsorsak? Dödsorsaksstatistik som underlag för planering. SPRI rapport 122. Stockholm 1983
- Bosch, William - Heiny, Robert: Computing migration probabilities. Geografiska anualer B 1982:1
- Broström, Göran: Application of survival models to historical infant mortality data. The Demographic Database. Umeå 1982
- Broström, Göran et al: The impact of breastfeeding patterns on infant mortality in a 19th century Swedish parish. Newsletter No 1. Demographic Data Base. Umeå 1983
- Bråkenhielm, Anita: Vilka kvinnor får minst tre barn? Forskning och Framsteg 1982:8
- Diderichsen, Finn - Janlert, Urban: Preventionens historia Social medicinsk tidskrift, 1983:1

- Dödsorsak? Dödsorsaksstatistik som underlag för planering. SPRI-rapport 122. Stockholm 1983
- Erlandsson, Ulf - Mårtensson, Solveig: Befolkningsförändringar i Sovjetunionen 1970-79. Geografiska Notiser 1981:1
- Finnäs, Fjalar: Huvudspråk eller modersmål: Effekter av en statistikomläggning. Statistisk tidskrift 1982:6
- Fjæstad, Björn: Kris i befolkningsfrågan. Forskning och Framsteg 1982:8
- Floderus-Myrhed, Birgitta et al: Epidemiologisk bevakning - ett samhällskrav. Dödsorsaksanalys på kommunnivå. Problem och möjligheter. Socialmedicinsk tidskrift 1981: 4/5
- Forsman, Gösta - Garås, Thomas: Effektiva strategier för estimation av förändringar och nivåer vid föränderlig population. SCB. Stockholm 1982
- Fridlitzius, G - Ohlsson, R: Mortality Patterns in Sweden 1751-1802. A regional analysis. I Bengtsson, T et al (ed). Lund 1983
- Fridlitzius, G: The Mortality Decline and Economic Development in Southern Sweden 1751-1859. I Bengtsson, T et al (ed). Lund 1983
- Funck Jensen, Ulla: An elementary derivation of moment formulas for numbers of transitions in time-continuous Markov Chains. Research Reports in Demography No. 7. Stockholm 1982
- Funck Jensen, Ulla: The Feller-Kolmogorov differential equation and the state hierarchy present in models in demography and related fields. Research Reports in Demography No. 9. Stockholm 1983
- Haglund, Bengt: Geografiska metoder inom socialmedicinsk forskning. Social medicinsk tidskrift 1982:6
- Haglund, Bo - Svanström, Leif: Att studera dödsorsaker inom ett kommunområde. Dödsorsaksanalys på kommunnivå. Problem och möjligheter. Social medicinsk tidskrift 1981: 4/5
- Hartmann, Michael: Modeling childhood mortality. Lund 1982
- Hed, H - Rasmusson, M: Cohort Study of Opportunity of Selection on Two Swedish 19th Century Parishes with a Survey of Other Estimates. Human Heredity 31/1981
- Heinsohn, Gunnar et al: Arbetarrörelsen, barnbegränsningen och befolkningsfrågan. Arkiv för studier i arbetarrörelsens historia 1981: 21/22
- Hoem, Jan M: Multistate mathematical demography should adopt the notions of event-history analysis. Research Report in Demography No. 10. Stockholm 1983
- Hoem, Jan M: Ogifta mödrar. Forskning och Framsteg. 1983:2

- Hoem, Jan M: The Reticent trio: Some little-known early discoveries in insurance mathematics by Oppermann, Thiele, and Gram. Research Reports in Demography no 5. Stockholm 1982
- Hoem, Jan M: Weighting, misclassification, and other issues in the analysis of survey samples of life histories. Research Reports in Demography No. 11. Stockholm 1983
- Hoem, J M - Rennermalm, Bo: Biases in cohabitational nuptiality rates caused by nonobservation of periods of cohabitation before the latest: An empirical note. Research Reports in Demography No 6. Stockholm 1982
- Hoem, Jan M - Rennermalm, Bo: Cohabitation, marriage, and first birth among never-married Swedish women in cohorts born 1936-1960. Research Reports in Demography No 8. Stockholm 1982
- Hofsten, Erland: Familjebildningsmönstret under hundra år. I Boethius Carl-Gustaf (red): Varför har det blivit så svårt att hålla ihop? Värnamo 1983
- Hofsten, Erland: Pehr Wargentin och grundandet av den svenska befolkningsstatistiken ingår i: Pehr Wargentin - den svenske statistikers fader. SCB. Stockholm 1983
- Högberg, Ulf: "Jungfru Mariae nycklar" och mödradödligheten genom två sekler. Läkartidningen Vol.82 No. 35
- Hörsell, Ann - Nelson, Marie Clark: Smeder och änkor. Äktenskap och familj i Eskilstuna under 1800-talets första hälft. - Sörmlandsbygden. Södermanlands hembygdsförbunds årsbok 1980
- Hörsell, Ann: På marknad i Eskilstuna år 1810. - Eskilstuna stads museér. Årsbok 1981-1982
- Hörsell, Ann: The economic realities of marriage. The "Free City" of Eskilstuna at the beginning of the nineteenth century. - Ingår i: Marriage and fertility. Local patterns in pre-industrial Sweden, Finland and Norway. Ed. by John Rogers. (Meddelande från Familjehistoriska projektet, Historiska institutionen, Uppsala universitet, 3.) 1982
- Hörsell, Ann: Borgare, smeder och änkor. Ekonomi och befolkning i Eskilstuna gamla stad och Fristad 1750-1850. (Acta Universitatis Upsaliensis Studia Historica Upsaliensia, 131.) Uppsala 1983
- Johansson, Leif - Finnäs, Fjalar: Fertility of Swedish women born 1927-1960. SCB. Urval nr 14. Stockholm 1983
- Kälvemark, Ann-Sofie: The marriage decline in Sweden. Changing marriage patterns and sexual norms in the 19th and 20th centuries. Statistisk tidskrift 1982:2
- Lavstedt, Stig: Tandtillstånd och behov av tandvård hos en normalpopulation: en longitudinell epidemiologisk studier. Rapport från Delegationen för social forskning. Stockholm 1982
- Liljeström, Rita: Från legitimitetskrav till fri konkurrens om kärlek. I Boethius, Carl-Gustaf (red): Varför har det blivit så svårt att hålla ihop? Värnamo 1983
- Linnarson, Ingrid - Tibblin, Gösta: Dödsfallsanalys i Sollentuna. Dödsorsaksanalys på kommunnivå

- Lithell, Ulla-Britt: Breast-feeding and reproduction. Studies in marital fertility and infant mortality in 19th century Finland and Sweden. (Studia Historica Upsaliensia, 120.) Uppsala: Stockholm 1981
- Lithell, Ulla-Britt: Infant mortality rate and standards of living in the past. - The Scandinavian journal of history 6 (1981):4
- Lithell, Ulla-Britt: Amning, fruktsamhet och spädbarnsdödlighet. - Historiska institutionens tidskrift, nr 25, 1981
- Lithell, Ulla-Britt: Poverty and marital fertility: a low standard of living as a determinant of a low level of marital fertility and a high infant mortality. Ingår i: Marriage and fertility. Local patterns in pre-industrial Sweden, Finland and Norway. Ed. by John Rogers. (Meddelande från Familjehistoriska projektet, Historiska institutionen, Uppsala universitet, 3.) 1982
- Lundh. Christer. Levnadsstandardsdebatten i England. Meddelande från ekonomisk-historiska institutionen vid Lunds universitet. Lund 1983
- Lundbäck, Birtt-Marie: En industri kommer till stan. Hudiksvall och trävaruindustrin 1855-1876. (Studia Historica Upsaliensia, 123.) Uppsala 1981
- Lyberg, Ingrid: Nonresponse effects on survey estimates in the analysis of competing exponential risks. Stockholm Research Reports in Demography. No. 12. Stockholm 1983
- Martinelle, Sten: Classification by principal components - a tool for multiregional demographic analysis. Statistisk tidskrift 1982:5
- Nelson, Marie Clark - Hörsell, Ann: Smeder och änkor. Äktenskap och familj i Eskilstuna under 1800-talets första hälft. - Sörmlandsbygden. Södermanlands hembygdsförbunds årsbok 1980
- Nilsson, Runo B. A: Rallareliv, Arbete, familjemönster och levnadsförhållanden för järnvägsarbetare på banbyggena i Jämtland-Härjedalen 1912-1928. Studia Historica Upsaliensia 127. Uppsala 1982
- Nilsson, Sven: Krig och bokförning under svenskt 1600-tal. Scandia 1982:1
- Norman, Hans (red): Demografisk-historisk forskning i Uppsala. (Meddelande från Familjehistoriska projektet, Historiska institutionen. Uppsala universitet, 2.) 1980
- Norman, Hans: High and low birth rates. A study of fertility patterns in two selected demographic areas in Örebro län 1750-1860. - Ingår i: Marriage and fertility. Local patterns in pre-industrial Sweden, Finland and Norway. Ed. by John Rogers. Meddelande från Familjehistoriska projektet. nr 3.) Uppsala 1982
- Nyström, Lennart et al: Varför är diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar och magsäckscancer vanligare i norra Sverige? Läkartidningen Vol 80. Nr 15. 1983

- Puranen, Britt-Inger: Historiens lärdomar inom medicinen. Tvärsnitt nr 1. 1983
- Rogers, John, (ed): Marriage and fertility. Local patterns in pre-industrial Sweden, Finland and Norway. Meddelande från Familjehistoriska projektet, nr 3. Uppsala 1982
- Rosén, Måns: Kan vi kartlägga den lokala befolkningens hälsoförhållanden? En översikt av tillgänglig registerstatistik. Socialmedicinsk tidskrift 1981: 4/5
- Rundquist, Franz - Michael: Befolkningstillväxt och befolkningsomfördelning i Tanzania 1967-78. Geografiska Notiser 1982:1
- Rundquist, Franz - Michael: Folkräkningar i Tredje världen - exempel från Tanzanias senaste folkräkning 1978. Geografiska Notiser 1982:1
- Sundberg, Nils - Öström, Kjell: Migration and welfare - a study in northern Sweden. Geografiska anualer B 1982
- Sundström, Gerdt: Caring for the Aged in Welfare Society. Stockholm Studies in Social Work 1. Kungälv 1983
- Tedebrand, Lars-Göran: Ett gammalt svenskt ämne. (Installationsföreläsning vid Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet). Tvärsnitt nr 1. 1983
- Tibblin, Gösta: Om dödlighet och sårbarhet. Social medicinsk tidskrift 1981:9
- Tornstam, Lars et al: Äldre i ssamhället: förr, nu och i framtiden. Stockholm 1982
- Varför är det så svårt med abort? Socialstyrelsens byrå för hälsoupplýsning. Stockholm 1982
- Wargentín, Pehr - den svenske statistikens fader. En minnesskrift med sju originaluppsatser ur Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens handlingar för åren 1754, 1755 samt 1766. SCB. Stockholm 1983.
- Vågerö, Denny: Att förstå en folksjukdom. Folksjukdomen cancer är inte en renodlat biologisk fråga. Den har samband med socialfrågor. Tvärsnitt nr 1. 1983
- Ytterberg, Olov: Lagermodellen som planeringsinstrument. En modell för studier av förändringar i folkmängden och dess truktur i olika typer av stadsdelar - bostadsområden. Stadsbyggnad 1982:5
- Åkerman, Sune - Lockridge, K (1982): Quality and Quantity - Problems and Pitfalls in the Analysis of the Demographic Development. Reapport till världshistoriska kongressen i Ekonomisk historia i Budapest augusti 1982
- Öberg, Sture: Planering för flyttning och minskad befolkning. PLAN 1982:4
- Øvrelid, Arne: The Necessity of marriage. The case of Sunnmøre during the nineteenth century. - Ingår i: Marriage and fertility. Local patterns in pre-industrial Sweden, Finland and Norway. Ed. by John Rogers. Meddelande från Familjehistoriska projektet nr 3. Uppsala 1982

G. MEDLEMSFORTEGNELSE

1. Danmark

- Andersen, Otto, cand.polit., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Andersen, Knud West, cand.stat., Fuglebakkevej 19,
2000 F.
- Anderson, Niels, cand.polit., Statistisk Kontor,
Vester Voldgade 87, 1552 København V.
- Berthelsen, Ole, mag.scient.soc., H.A. Clausens Vej
20 B, 2820 Gentofte.
- Bille, Hedda, cand.polit., Tagetesstien 35,
2770 Kastrup.
- Bjørner, Jette, cand.scient.soc., Skeltoftevej 94,
2800 Lyngby.
- Borchsenius, Lars, cand.stat., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Brünniche-Olsen, Olga, cand.polit., Egelykkevej 13,
2720 Vanløse.
- Bræstrup, Agnete, læge, Aurehøjvej 2, 2900 Hellerup.
- Bülow-Hansen, Henrik, cand.stat., Marediget 5,
2920 Charlottenlund.
- Dueholm, Erik, lektor, Sølystparken 22,
2930 Klampenborg.
- Engholm, Gerda, cand.stat., Hovedstadsrådet,
Sankt Annæ Plads 26, 1250 København K.
- Fisker, Kjeld, cand.polit., Maglehøj 50, 3520 Farum.
- Gustavsson, Sigurdur, Economic Development Institute,
Rnudararstig 31, Reykjavik, Island.
- Grüner, Elisabeth, stud.polit., Vesterbrogade 177, 3,
1800 København V.
- Hamtoft, H., cand.polit., Møllebakken 8, 2700 Brønshøj.
- Hansen, -Hanne, cand.mag., Ringstedgade 1, 3th,
2100 København Ø.
- Hansen, Hans Oluf, cand.mag., Statistisk Institut,
Stu-di-estræde 6, 1455 København K.
- Hansen, Per Vejrup, cand.polit., Socialforsknings-
instituttet, Borgergade 28, 1320 København K.
- Hostrup-Pedersen, Søren, kontorchef cand.polit.,
Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Hvidt, Kristian, dr.phil., Folketingets Bibliotek- og
Oplysningstjeneste, Christiansborg,
1218 København K.
- Hyldebrandt, Inge Danmarks Statistik, Sejrøgade 11,
2100 København Ø.

- Illeris, Svend, Forskningsleder, Sættedammen 10,
3400 Hillerød.
- Isaksen, Isak, Fuldmægtig, Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Jensen, Arne, Professor, Hulsøvang 2, 2960
Rungsted Kyst.
- Jensen, Astrid, stud.polit., Ewaldsgade 12, 4tv,
2200 København N.
- Jensen, Birgitte Liebach, Sundhedsstyrelsen,
St. Kongensgade 1, 1264 København K.
- Jensen, Jette Lærke, cand.polit., Statistisk
Kontor, Vester Voldgade 87, 1552 København V.
- Jensen, Ulla Funck, stud.stat., Storeholm 17,
2670 Greve Strand.
- Johansen, Hans Chr., Professor, Odense Universitets
Center, 5230 Odense.
- Johansen, Niels Holmer, Hovedstadsrådet, Sankt Annæ
Plads 26, 1250 København K.
- Knudsen, Lisbeth B., mag.scient.soc., Sundheds-
styrelsen, St. Kongensgade 1, 1264 København K.
- Kristiansen, Kaj, Arbejdsdirektoratet, Adelgade 13,
1301 København K.
- Krygell, Peter V., mag.scient.soc., Hellerupvej 88,
2900 Hellerup.
- Larsen, Mogens Damgård, Pinievangen 116,
3450 Allerød.
- Larsen, Torben B., IPPF, 18-20 Regent Street,
London SW1Y, 4PW, England.
- Leeson, Graham, Statistisk Institut, Studiestræde 6,
1455 København K.
- Lyng, Elsebeth, mag.scient.soc., Livjægergade 41, 2th,
2100 København Ø.
- Matthiessen, P.C., Professor, Statistisk Institut,
Studiestræde 6, 1455 København K.
- Metz, Lone, Pinievangen 131, 3450 Allerød.
- Mogensen, Tinne, cand.polit., Rathsacksvej 32,
1862
- Mønsted, Mette, mag.scient.soc., Hallinggade 36,
2100 København Ø.
- Mørkeberg, Henrik, mag.scient.soc., Liljevej 22,
2820 Gentofte.
- Mørkeberg, Anniki, Liljevej 22, 2820 Gentofte.
- Mørch, Henning, Lektor, Geografisk Institut,
Haraldsgade 68-70, 2100 København Ø.

- Noordhoek, Johs. A., soc.drs., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Olafsson, Olafur, Director General of Public health,
Arnarhvoli, Reykjavik, Island.
- Pedersen, Jesper Bruus, mag.scient.soc.,
St. Kongensgade 108, 1264 København K.
- Pedersen, Kaj, cand.polit., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Petersen, Ole Kaysen, cand.scient., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Qvist, Anna, cand.scient.soc., Borremosen 42,
2800 Lyngby.
- Richard-Petersen, Kristian, Strandvejen 677,
2930 Klampenborg.
- Rishøj, Tom, fuldmægtig, Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø
- Rohrmann, Dan, Gl. Køge Landevej 253 A, 2650 Hvidovre.
- Schmidt, Gert, stud.mag.soc., Baldersgade 67,
2200 København N.
- Simonsen, Bo, cand.polit., Lyngbakkevej 22 A,
2840 Holte.
- Sjalin, B., Danmarks Statistik, Sejrøgade 11,
2100 København Ø.
- Skotte, Lene, Kontorchef cand.polit., Danmarks
Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Smith, Yrsa, mag.scient.soc., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Soetmann, Michael, cand.polit., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Spieker, Finn, cand.polit., Nørrebred 96,
2620 Albertslund.
- Spøhr, Hanne, cand.polit., Marsk Stigallé 5 A,
2880 Bagsværd.
- Stene, Jon, Lektor, Statistisk Institut, Studie-
stræde 6, 1455 København K.
- Strandmark, Lisbeth, Valmuevej 9, 3000 Helsingør.
- Sørensen, Sven, Kontorchef, Sundhedsstyrelsen,
St. Kongensgade 1, 1264 København K.
- Thygesen, Lars, cand.polit., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Thirup, Anne Marie, Svanevænget 22,
2100 København Ø.
- Torpe, Carsten, cand.polit., Danmarks Statistik,
Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
- Ussing, Jytte, cand.polit., Skovhastrop,
4330 Hvalsø.

Wedebye, Jørgen, Kontorchef, Statistisk Kontor,
Vester Voldgade 87, 1552 København V.

Woll, Claus, cand.polit., Bondager 37,
2670 Greve Strand.

Zebitz, Ursula, cand scient.soc., Vestervang 59,
2500 Valby.

Det Kongelige Bibliotek, Christians Brygge 8,
1219 København K.

73 medlemmer

2. FINLAND

- Aromäki, Liisa, aktuarie, Skakkäppsvägen 2 F 163, 00920 Hfors 92
- Blomberg, Leo, Drumsövägen 10 C 41, 00200 Hfors 20
- Blåfield, Eero, forskare, Jyväskylä universitet, Statistiska institutionen,
40100 Jyväskylä 10
- Ekholm, Anders, bitr.prof., Helsingfors universitet, Statistiska institutionen,
Alexandersgatan 7, 00100 Hfors 10
- Finnäs, Fjalar, fil.lic., Stenkonvägen 5 D 101, 20720 Åbo 72
- Fougstedt, Gunnar, prof., Måsgränd 5 F, 00200 Hfors 20
- Grönroos, Matti, universitetslektor, Åbo universitet, Statistiska institutionen,
Tavastgatan 1, 20500 Åbo 50
- Haavio-Mannila, Elina, tf.prof., Helsingfors universitet, Sociologiska
institutionen, Franzensgatan 13, 00500 Hfors 50
- Haimi, Olavi, forskare, Finlands Stadsförbund, Riksdagsg. 4, 00100 Hfors 10
- Hakama, Matti, prof., 37590 Mattila
- Hakkarainen, Anni, forskningsassistent, 05450 Nukari
- Haranne, Markku, pol. kand., Bävervägen 9 A 8, 00800 Hfors 80
- Hautamäki, Lauri, prof., Tammerfors universitet, Geografiska institutionen,
Box 607, 33101 Tammerfors 10
- Helin, Erkki, fil.mag., Sjötullsgatan 15 B 19, 00170 Hfors 17
- Herberts, Kjell, forskare, 66580 KUNI
- Herva, Aslak, pol.lic., Äldermansvägen 21 A 2, 00620 Hfors 62
- Hietala, Kari, forskare, Bredkärrsgränden 4 A 8, 01620 Vanda 62
- Hjelt, Pekka, överassistent, Åbo universitet, Statistiska institutionen,
20500 Åbo 50
- Hjerppe, Riitta, pol.doktor, Rekolantie 27 B, 01400 Vanda 40
- Honkanen, Ossi, statistikförare, Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
- Huuhtanen, Pekka, pol.lic., Alkuvägen 24-26 B 11, 00660 Hfors 66
- Hyppölä, Jorma, avdelningschef, Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
- Hämäläinen, Hannu, fil.mag., Statistikcentralen, Box 504, 00101 Hfors 10
- Härkönen, Pirjo, planerare, Tarhurintie 7 as. 37, 48700 Kyminlinna
- Ilander, Kaija, kand. i samhällsvet., Skepparegatan 17 B 9, 00150 Hfors 15
- Inkinen, Irja, aktuarie, Risviksvägen 38 B 10, 00200 Hfors 20
- Jaatinen, Stig, prof., Brandö parkvägen 42 B 30, 00570 Hfors 57
- Janhonen, Eija, assistent, Taitoniekantie 9 H 32, 40740 Jyväskylä 74
- Jutikkala, Eino, akademiker, Havsgatan 3 B, 00140 Hfors 14
- Järvenpää, Iris, forskare, Rievägen 23 B 15, 00330 Hfors 33

- Kalavirta, Soila, forskare, Doppingsbrinken 1 B 16, 00200 Hfors 20
- Kalliala-Toikkanen, Eija, kand. i naturvet., Gärdselvägen 4 B 30,
00390 Hki 39
- Kari, Kyllikki, pol.stud., Aamuyöntie 11 B, 02210 Esbo 21
- Karisto, Antti, assistent, Helsingfors universitet, Socialpolitiska
institutionen, Franzeninkatu 13, 00500 Hfors 50
- Kaukiainen, Yrjö, bitr.prof., Helsingfors universitet, inst. för ekonomisk
och social historia, Alexandersgatan 7, 00100 Hfors 10
- Keinänen, Olli, pol.stud., Arkadiagatan 36 B 22, 00100 Hfors 10
- Keinänen, Päivi, pol.kand., Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
- Kempainen, Eeva-Kaisa, statistikforskare, Helsingfors stads statistcentralen,
Tölötorgatan 2 B, 00260 Hfors 26
- Koivukangas, Olavi, fil.doktor, Migrationsinstitutet, Piispankatu 3,
20500 Turku 50
- Kolari, Risto, överaktuarie, Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
- Korhonen, Raili, special tandläkare, Lillängsvägen 15, 00570 Hfors 57
- Korpi, Kyllikki, agroforst.kand., Socialstyrelsen, Broholmogatan 18 C,
00530 Hfors 53
- Koskela, Riitta-Sisko, forskare, Kiskovägen 18 A 10, 00280 Hfors 28
- Koskenvuo, Markku, MKD, Päiväperhontie 4 A 4, 00210 Esbo 21
- Koskinen, Seppo, MKD, Gröndahlstranden 10 E 70, 02710 Esbo 71
- Kulokari, Hannu, specialforskare, Räknecentral, Helsingfors universitet,
Stockholmsgatan 2, 00250 Hfors 25
- Laaksonen, Seppo, pol.lic., Sebedeusvägen 26 G 6, 00750 Hfors 75
- Laatunen, Reijo, pol.kand., Pensionsskyddcentralen, Semaforbron 7, 00520 Hfors 52
- Laitinen, Kaija, pol. kand., Keljosgatan 54 B 1, 40600 Jyväskylä 60
- Lallukka, Seppo, forskare, Sovjetinstitutet, Armfeltvägen 10, 00150 Hfors 15
- Lehtiniemi, Ulla, pol.stud., Abborvägen 9 B 15, 02170 Esbo 17
- Lehtonen, Kaarina, fil.kand., Björnkärrsvägen 41 B 5, 00720 Hfors 72
- Leisio, Christian, fil.kand., Hummelgatan 15 A 12, 00250 Hfors 25
- Leppo, Kimmo, med.doktor, Lillforsvägen 20, 00650 Hfors 65
- Levomäki, Mauri, överaktuarie, Statistikcentralen, Box 770, 00100 Hfors 10
- Lind, Jouko, pol.kand., Åbo universitet, Socialpolitiska institutionen,
Kaserngatan 6, 20500 Åbo 50
- Lindbohm, Marja-Liisa, pol.kand., Enåsvägen 4 C 53, 00200 Hfors 20
- Lindgren, Jarl, äldre forskare, Inst. för befolkningsforskning, Kalevagatan
16, 00100 Hfors 10
- Lindgren, Susanne, pol.kand., Bredängsvägen 1 B 30, 01620 Vanda 62
- Luukkainen, Tapani, doc., Alkuvägen 79, 00660 Hfors 66

- Lönroth, Juhani, pol.mag., Svanströmsvägen 18 D, 00840 Hfors 84
- Majava, Altti, byråchef, Seunalantie 33, 04200 Kerava
- Markelin, Pasi, planerare, Sienikatu 3 B, 04200 Kerava
- Martelin, Tuija, pol.kand., Kanteletarvägen 8 H 126, 00420 Hfors 42
- Mella, Ilkka, aktuarie, Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
- Mettovaara, Johanna, pol.stud., Stengårdsgatan 9 D 91, 00260 Hfors 26
- Myrskylä, Pekka, planerare, Teuvo Pakkalas väg 8 L 111, 00400 Hfors 40
- Nieminen, Armas, prof., Tikantie 12, 33100 Tammerfors 10
- Nieminen, Erkki, pol.kand., Karjostigen 11 D 72, 01360 Vanda 36
- Nieminen, Mauri, fil, kand., Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
- Notkola, Veijo, assistent, Grindstigen 5 A 3, 00940 Hfors 94
- Nurmela, Juha, pol.kand., Hjälmtigen 4 F 31, 00940 Hfors 94
- Nygren, Martti, pol.kand., Arbetspensionskassan, löneboställsposten 1,
00240 Hfors 24
- Ojala, Veijo, Månstrålen 6 D 74, 02210 Esbo 21
- Onkila, Aini, kand.i samhällsvet., Kauppakatu 15 A 4, 40100 Jyväskylä 10
- Partanen, Timo, Institutet för Arbetshygien, Haartmansgatan 1, 00290 Hfors 29
- Pellinen, Mikko, H., forskare, Borgågatan 11 A 23, 00510 Hfors 51
- Peltonen, Arvo, bitr.prof., Halsovägen 10 C 10, 00420 Hfors 42
- Pentimäki, Erkki, byråchef, Statistikcentralen, Annegatan 44, 00100 Hfors 10
- Penttinen, Heli, pol.stud., Kvarnbergsvägen 4 B 19, 00200 Hfors 20
- Piepponen, Paavo, prof. Hiihtäjantie 6 C 30, 70200 Kuopio 20
- Pihlman, Marja-Riitta, pol.stud., Aspholmsvägen 10 E 155, 00960 Hfors 96
- Pietilä, Pentti, fältschef, Statistikcentralen, Box 504, 00101 Hfors 10
- Pitkänen, Kari, forskare, Helsingfors universitet, Inst. för ekonomisk och
social historia, Alexandersgatan 7, 00100 Hfors 10
- Poikolainen, Kari, assistent, Ilmatarvägen 7 A, 00610 Hfors 61
- Pulkkinen, Aimo, chef., Institutet för befolkningsforskning, Kalevagatan 16,
00100 Hfors 10
- Purola, Tapani, prof., Fredriksgatan 73 B 15, 00100 Hfors 10
- Pursiainen, Rauno, pol.stud., Seurantie 1 A 58, 01800 Klaukkala
- Puumalainen, Pirjo, assistent, Handelshögskolan, Sociologiska institutionen,
Rådstuvugatan 33, 65100 Vasa 10
- Rajala, Riitta, pol.kand., Rosengårdsvägen 5 B 6, 00300 Hfors 30
- Ranta, Sinikka, planerare, Spåmanvägen 17 E, 02130 Esbo 13
- Rantanen, Helena, mag. i samhällsvet., Teeritie 2, 40900 Säynätsalo
- Riihinen, Olavi, prof., Lepolavägen 92, 00660 Hfors 66
- Rintamäki, Matti, planeringchef., Skalmvägen 7, 01630 Vanda 63
- Ritamies, Marketta, yngre forskare, Inst. för befolkningsforskning, Kaleva-
gatan 16, 00100 Hfors 10

Ryynänen, Markku, Tölgatan 54 A 10, 00250 Hfors 25
 Saari, Matti, fil.kand., Hippoksenkatu 11 F 39, 33530 Tampere 53
 Saarinen, Seija, pol.stud., Tikasmäentie 20, 02200 Esbo 20
 Salmi, Heikki, pol.kand., Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
 Salo, Mikko, forskningsassistent, Åbo universitet, Socialpolitiska institutionen,
 Kaserngatan 6, 20500 Åbo 50
 Saretsalo, Lauri, prof., Jyväskylän universitet, Statistiska institutionen,
 40100 Jyväskylä 10
 Sarna, Seppo, bitr., prof., Fornbyvägen 7 B, 00640 Hfors 64
 Sauli, Hannele, pol.kand., Statistikcentralen, Box 770, 00100 Hfors 10
 Savela, Veikko, forskare, Statsrådets kansli, Planeringsavd., Alexandersgatan
 3 D, 00170 Hfors 17
 Saxén, Åke, fil.mag., Vågvägen 3 E 47, 00440 Hfors 44
 Sievers, Kaj, prof., Nystadsgatan 8 A 11, 00350 Hfors 35
 Soikkanen, Hannu, prof., Helsingfors universitet, Inst. för ekonomisk och
 social historia, Alexandersgatan 7, 00100 Hfors 10
 Soininvaara, Osmo, assistent, Torkelsgatan 19 B 27, 00500 Hfors 50
 Strengell, Göran, bitr. avd. chef, Statistikcentralen, Box 504, 00100 Hfors 10
 Strömmer, Aarno, pol.dr., Mantalsvägen 17 A, 00680 Hfors 68
 Sukselainen, V.J., prof., Päivätärstigen 2, 02100 Esbo 10
 Suviranta, Liisa, fil.kand., Statistikcentralen, Box 770, 00101 Hfors 10
 Söderling, Ismo, pol.lic., Kvartermästaregatan 11 G 114, 20350 Åbo 35
 Tauriainen, Juhani, pol.dr., Talgmesvägen 4 B, 00730 Hfors 73
 Tavaiila, Pekka, pol.kand., Rödbergsgatan 20 A 13, 00150 Hfors 15
 Tervamäki, Erkki, fil.lic., Myrbackavägen 6 B 63, 00160 Vanda 60
 Tihlman, Veli-Pekka, pol.stud., Ida Aalbergsvägen 1 B 36, 00400 Hfors 40
 Torkko-Laaksonen, Maija, fil.kand., Nobackavägen 7 A 2, 02710 Esbo 71
 Tuominen, Eila, pol.kand., Vargvägen 20 as 7, 00800 Hfors 80
 Turpeinen, Oiva, fil.lic., Halsövägen 12 G 27, 00420 Hfors 42
 Uusitalo, Paavo, prof., Kymmenevägen 79, 00560 Hfors 56
 Vainio, Esa, fil.mag., Åbo universitet, Inst. för Finlands historia, Henriks-
 gatan 2, 20500 Åbo 50
 Valkonen, Tapani, prof., Kvarndammavägen 16 D, 00920 Hfors 92
 Viitanen, Topi, pol.kand., Helsingegatan 10 A 34, 00500 Hfors 50
 Wiman, Ronald, pol.lic., Åstorgsgatan 3 B 72, 00500 Hfors 50
 Viren, Riitta, Björkdungevägen 3 I 79, 00630 Hfors 63
 Virtanen, Vesa, pol.stud., Ehrensärdsvägen 8, 00150 Hfors 15
 Visuri, Elina, sectionschef, Kådstigen 3 D, 02100 Esbo 10
 Ylinen, Markku, fil.kand., Knektvägen 1 A 13, 00400 Hfors 40
 Yli-Pekka, Lauri, Koivistonrinne 10, 11100 Riihimäki 10

3. NORGE

NORSK DEMOGRAFISK FORENING
MEDLEMMER PR 29. JUNI 1953

ALSTAD, JOHAN		PROST REFSUMVEI 21	2000 LILLESTRØM	
BERGE, ERLING	INAS	MUNTHESGT. 31	OSLO 2	
BERGSTRØM, YNGVE	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 510 STASJONSSIDA	2201 KONGSVINGER	
BEVERFELDT, EVA	NASJONALFORENINGEN FOR	FOLKEHELSE	INKOGNITOGT. 1	OSLO 2
BJERKEDAL, TOR	HYGIENISK INSTITUTT	GYDAS VEI 8	OSLO 3	
BJERVE, PETTER JAKOB		BREIDABLIKKVEIEN 10B	OSLO 11	
BJORU, KIRSTEN	INAS	MUNTHESGT. 31	OSLO 2	
BUGEI, INGRID		FOSSEGRENDA 27B	7000 TRONDHEIM	
BURGA, JENS-KRISTIAN	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
BRUN, STEIN ERLAND	INDUSTRIØKUN. INST.	BREIVIKEN 2	5035 BERGEN-SANDVIKEN	
BRUNDØRG, HELGE	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
BRAKHUS, KJELD		JØHS. HAUGERUDS V. 4B	1351 RUD	
BUGGE, LIV SUSANNE		ØVREFØSS 3E	OSLO 5	
BYFUGLIEN, JAN	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 510 STASJONSSIDA	2201 KONGSVINGER	
CHRISTIAN MICHELSENS	INSTITUTT	FANTOFTVEGEN 38	5036 FANTOFT	
DAHL, EILIF	BOTANISK INST.	NLH	1432 AS	
DYRVIK, STALE	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 23	5014 BERGEN-UNIV.	
ELSTAD, JOHN IVAR		KIRKEVEIEN 85	OSLO 3	
ENGERS, BJØRN	GRUPPE FOR RESSURS-	STUDIET	SAGVEIEN 21	OSLO 4
ERIKSEN, JOHN	C/O T. ERIKSEN	FINANSDEPARTEMENTET	P.B. 8008 DEP	OSLO 1
FØRNES, IVAR	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 1008 BLINDERN.	OSLO 3	
FORSIKRINGSSELSKAPENES	STATISTISKE KONTOR	HANSTEENSGT 2	P.B. 2429 SOLLI	OSLO 2
FUSS, OLAF	NORSK INST. FOR ØY- OG	REGIONFORSKNING	P.B. 15 GREFSEN	OSLO 4
FRIDSTRØM, LASSE	TRANSPORTØKONOMISK INST	P.B. 6110 ETTERSTAD	OSLO 6	
FURU, EIL	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 1008 BLINDERN	OSLO 3	
FRUE, LARS		LYDER SAGENSGT. 23	OSLO 3	
GRUNFELDT, BERTHOLD	INST. FOR SOSIALMEDIS.	RIKSHOSPITALET	OSLO 1	
GASEMYR, MAGNE	STATISTIKK- OG DATA-	KONTORET I BÆRUM	P.B. 381	1301 SANDVIKA
GJØRANSØEN, OLE	NORGES BYGGFORSKN. INST	FORSKNINGSVEIEN 33	OSLO 3	
HASSEL, HERETE	SOSIALDEPARTEMENTET	P.B. 8011 DEP	OSLO 1	
HALDORSEN, TOR	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1	
HANSEN, JENS CHRISTIAN	GEOGRAFISK INSTITUTT	NHH	5000 BERGEN	
HARALD, ØYSTEIN	NAVFS UTREDN. KONTOR	WERGELANDSVEIEN 15	OSLO 3	
HELLI, HANS	SOSIALØKONOMISK INST.	P.B. 1095 BLINDERN	OSLO 3	
HERNES, SUDMUND		GABELSGT. 1	OSLO 2	
HERNIS, ERIK	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
HERSTAD, JOHN	RIKSARKIVET	P.B. 10 KRINGSJÅ	OSLO 8	
HILDØNEN, TERJE	MILJØVERNDEPARTEMENTET	P.B. 8013 DEP	OSLO 1	
HODNE, ODDEIF		VARDASLIA 7	4600 KRISTIANSAND	
HOLTER, ØYSTEIN G.		EILERT SUNDTSGT. 59	OSLO 3	
HJAMELVJELL, GRETE		BAKKEVEIEN 14A	6100 VGLDA	
HOJF, ARTHUR	FREIE UNIV. BERLIN FB. 13	HABELSCWERTER ALLE 1	BERLIN 33	VEST-TYSKLAND
JENSEN, AN-MAGRITT	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
JENSEN, LINAK	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
JOHANNESSEN, IDAR		SNIPPEN 4	OSLO 5	
JONASZ, LAJOS		FRITZMERSGT. 13A	OSLO 2	
KEILMANN, NICO		ACHTEROM 21	2611 PL. DELFT	HOLLAND
KJØLSRØD, EISE	INST. FOR SOSIOLOGI	P.B. 1096 BLINDERN	OSLO 3	
KJØLSTAD, HENRIK	STATISTIKK- OG DATA-	KONTORET I BÆRUM	P.B. 381	1301 SANDVIKA
KRISTIANSEN, JAN ERIK	INST. FOR SOSIOLOGI	P.B. 1096 BLINDERN	OSLO 3	
KRISTOFFERSEN, LARS B.	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
KRISTOFFERSEN, DAG		JENS ØJELKESGT. 60	OSLO 6	
LARSEN, KJUT ARILD	NAVFS UTREDN. KONTOR	WERGELANDSVEIEN 15	OSLO 3	
LARSEN, ØYVIND	SEKSJON FOR MEDISINSK	HISTORIE	P.B. 8111 BLINDERN	OSLO 3
LETTENSTRØM, GERD S.	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
LIAN, JOHN INGE	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1	
LIESTAD, KJUT		BJERKÅSEN 24	1510 BLØMMENHOLM	
LINDBEKK, KARI		TYHOLTVEIEN 45	7000 TRONDHEIM	
LINGSØM, SUSAN P.	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
LJONES, OLAV	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	
MILJØVERNDEPARTEMENTET		P.B. 8013 DEP	OSLO 1	
MIRANDA, ARMINDO	CHR. MICHELSENS INST.-	DERAP	FANTOFTSVN. 33	5036 FANTOFT
MOE, JOHN INGAR	KOMMUNAL- OG ARBEIDSDEP	P.B. 8112 DEP	OSLO 1	
MOE, THORVALD	FINANSDEPARTEMENTET	P.B. 8008 DEP	OSLO 1	
MOEN, BJØRG	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 8131 DEP	OSLO 1	

HJØK, REINHARDT		P.B. 2761 ELVERHØY	9001 TROMSØ
HYKLEBUST, HALLSTEIN	GEOGRAFISK INSTITUTT	P.B. 1042 BLINDERN	OSLO 3
HØNNEGLAND, JAN	FINANSDEPARTEMENTET	P.B. 8008 DEP	JSLO 1
HOACK, TURID	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	JSLO 1
HORDERHAUG, ANN		"EKELY" KJØNNERØD	3140 BORGHEIM
NORSK GERONTOLOGISK	INSTITUTT	OSCARSGT. 36	OSLO 1
OLDERVULL, JAN	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 23	5014 BERGEN-UNIV.
OTNES, BERIT	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	JSLO 1
OTNES, PER		FLORABAKKEN 9	OSLO 11
PEDERSEN, FINN		SOLHAUGGT. 11	OSLO 5
RAMSDY, NATALIE ROGOFF	INAS	MUNTHES GATE 31	OSLO 2
RANDSDØR, HELE BRIT	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 1008 BLINDERN	OSLO 3
RASMUSSEN, TOR FREDRIK	GEOGRAFISK INSTITUTT	P.B. 1042 BLINDERN	OSLO 3
RIDENG, ARNE	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
SAUGSTAD, LETTEN F.	YRKESHYGIENISK INST.	P.B. 3149 DEP	OSLO 1
SCHREINER, PER	FINANSDEPARTEMENTET	P.B. 8008 DEP	OSLO 1
SCHWEDER, TORE	INST. FOR MATEMATISKE	REALFAG	P.B. 953
SEIP, JENS G.	SOLIGAVD., KOMMUNALDEP.	P.B. 3113 DEP	OSLO 1
SEJERSTED, FRANCIS	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 1008 BLINDERN	OSLO 3
SELNER, RANDI	FARMAKOLOGISK INST.	P.B. 1057 BLINDERN	OSLO 3
SERCK-HANSSON, JAN	SOSIALØKONOMISK INST.	P.B. 1095 BLINDERN	OSLO 3
SEVALDSON, PER	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
SKAUG, HELGE	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 510 STASJONSSIDA	2201 KONGSVINGER
SKIRBEKK, SIGURD	INST. FOR SOSIOLOGI	P.B. 1096 BLINDERN	OSLO 3
SKIRI, HALVARD	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 510 STASJONSSIDA	2201 KONGSVINGER
SKREDE, KARI	INAS	MUNTHESGT. 31	OSLO 2
SJØNER, SØLVI	HISTORISK INSTITUTT	P.B. 1008 BLINDERN	OSLO 3
STANGELY, INJUNN	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
STEN, KNUT H.		MARIDALSVEIEN 196	OSLO 4
STORDAHL, ERIK	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
STRAND, KITTY		KONGHELLEVN. 1	OSLO 5
STRAHL, ROLF JØRGEN		SVENDSENS VEI 16	2013 SKJETTEN
SØRENGEN, KNUT A.	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
SØRLIE, KJETIL	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
THOMSEN, INGE	INST. FOR FISKERIFAG	P.B. 488	9001 TROMSØ
THONSTAD, TORE	SOSIALØKONOMISK INST.	P.B. 1095 BLINDERN	OSLO 3
TØNDER, JOHAN-KRISTIAN	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 510 STASJONSSIDA	2201 KONGSVINGER
TØNHESSEN, JØRN LIED			5815 SOLVORN
VALHEIM, RAGVALD	KOMMUNALDEPARTEMENTET	P.B. 3112 DEP	JSLO 1
VISLIE, JON	SOSIALØKONOMISK INST.	P.B. 1095 BLINDERN	OSLO 3
VALLDE, LARS	INST. FOR INFORMATIKK	P.B. 1080 BLINDERN	JSLO 3
VEDERVANG, FRØYSTEIN		KAPELLVEIEN 58	OSLO 4
VIGGEN, EIRIK	BYPLANKONTRET	TRONDHEIMSVEIEN 5	OSLO 1
VSTBY, LARS	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	JSLO 1
VÅREDD, EUL		ULSMAGVEIEN 110	5050 NESTTUN
VYEN, BRJAR	SOSIOLOGISK INSTITUTT	CHRISTIESGT. 15-19	5014 BERGEN-UNIV.
WALLEN, ØDD	FARMAKOLOGISK INST.	P.B. 1057 BLINDERN	OSLO 3
WAMDT, PER OLAV	STATISTISK SENTRALBYRÅ	P.B. 3131 DEP	OSLO 1
WARGETHER, RAGNILD	INST. FOR SAMF.VITENSK	P.B. 1040	9001 TROMSØ
WAS, DAUFINN	NORGES JYGGFORSKN.INST	P.B. 322 BLINDERN	OSLO 3

4. Sverige

- Anderson, Britt-Marie. Tegelbergsv. 41, 161 70 BROMMA
- Arve-Parès, Birgit. Fregattvägen 8, 181 37 LIDINGÖ
- Arvidsson, Arne. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Bengtsson, Tommy. Ekonomisk-historiska institutionen, Finngatan 16,
223 62 LUND
- Bernhardt, Eva. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Bjurman, Arne. Sociologiska institutionen, Stockholms universitet,
106 91 STOCKHOLM
- Bolander, Anne-Marie. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Broström, Göran. Kopparvägen 45c, 902 43 UMEÅ
- Bryding, Göran. Statistiska institutionen. Box 513, 751 20 UPPSALA
- Carlsson, Gösta. Storskogsvägen 5, 161 39 BROMMA
- Davidsson, Lennart. Ättehög, 260 22 TÅGARP
- De Geer, Eric. Ritargatan 5, 754 33 UPPSALA
- Diaconescu, Viorica. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Elmhammer, Nils. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Eidensten, Ira. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Eriksen, Tor E. Riksförsäkringsverket, 103 51 STOCKHOLM
- Eriksson, Robert. Socialforskningsinstitutet, Stockholms universitet
106 91 STOCKHOLM
- Faxér, Hans. Skepparevägen 14, 614 00 SÖDERKÖPING
- Familjehistoriska projektet. S:t Johannesg. 21, 752 32 UPPSALA
- Fyhrlund, Alf. Göteborgs stadskontor, Box 2131. 403 13 GÖTEBORG
- Garås, Thomas. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- af Geijerstam, Gunnar. Sveavägen 5, 182 62 DJURSHOLM
- Gundberg, Carita. Sköndalsbrovägen 24, 123 53 FARSTA
- Gustavsson, Siv. Arbetslivscentrum. Box 5606, 114 86 STOCKHOLM
- Guteland, Gösta. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
- Hofsten, Erland. Ursviksvägen 121, 172 46 SUNDBYBERG
- Holmberg, Ingvar. Demografiska forskargruppen, Viktoriagatan 13,
411 25 GÖTEBORG

Hoem, Britta. Lievägan 20, 191 47 SOLLENTUNA

Hoem, Jan M. Lievägen 20, 191 47 SOLLENTUNA

Hultåker, Örjan. Sociologiska institutionen, Uppsala universitet
Box 513, 751 20 UPPSALA

Häggström, Nils. Kvarterstvägen 102. 902 42 UMEÅ

Jiveskog, Lars Olof. Kantarellstigen 13, 144 00 RÖNNINGE

Johansson, Lars-Age. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Johansson, Leif. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Johansson, Yvonne. Granbacksväg 4B, 181 62 LIDINGÖ

Kälvemark, Ann-Sofie. Banérgatan 14B, 752 37 UPPSALA

Liljegren, Erik. Kalle Post väg 93, 702 29 ÖREBRO

Lindström, Gerd. Auravägen 1, 216 18 MALMÖ

Lundström, Hans. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Lyberg, Ingrid. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Lönn, Sven Gunnar. Tisdagsgatan 12, 415 12 GÖTEBORG

Meirik, Olav. Kvinnokliniken, Akademiska sjukhuset, 750 14 UPPSALA

Nilsson, Bengt. Lugna gatan 1, 211 59 MALMÖ

Nilsson, Per. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Nilsson, Åke. Färdemansgatan 87, 703 60 ÖREBRO

Norberg, Anders. Björklundavägen 10, 752 46 UPPSALA

Nordenstam, Ulla. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Nordin, Allan. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Nyström, Lennart. Östra Kyrkogatan 72A, 902 31 UMEÅ

Olinder, Bengt. Semmelvägen 10. 123 54 FARSTA

Peterson, Bo. Kaptensgatan 8, 211 41 MALMÖ

Qvist, Jan. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Reinans, Sven. Ringen 44, 182 74 STOCKSUND

Rennermalm, Bo. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM

Rolén, Mats. Oslogatan 26, 752 34 UPPSALA

Roos, Hans-Edvard. Sociologiska institutionen, Lunds universitet
Box 5132, 220 05 LUND

Schéele, Siv. Åkervägen 110, 122 35 ENSKEDE

Sedelius, Gösta. Piggvarsgatan 37, 421 79 VÄSTRA FRÖLUNDA
Sjögren, Carl Göran. Riksförsäkringsverket, M-byrån, 103 51 STOCKHOLM
Springfeldt, Peter. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
Strandberg, Margit. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
Sundin, Jan. Nydalavägen 24D, 902 34 UMEÅ
Sundvall, Agneta. Sekreterarbacken 46, 122 36 ENSKEDE
Sylwan, Marie. Enskedevägen 35, 122 32 ENSKEDE
Tingvall, Lennart. Sv. Kommunförbundet, Hornsgatan 15, 116 47 STOCKHOLM
Trost, Jan. Sociologiska institutionen, Uppsala universitet, Box 513,
751 20 UPPSALA
Tryggveson, Rune. Statistiska centralbyrån, 115 81 STOCKHOLM
Wadensjö, Eskil. Gyllenstiernas väg 39, 183 50 TÄBY
Walldén, Marja. Sociologiska institutionen, Stockholms universitet,
106 91 STOCKHOLM
Wittlock, Jan. Arbetsmarknadsverket, 171 99 SOLNA
Wåhlin, Lars. Solhemsbackarna 156, 163 56 SPÅNGA
Ytterberg, Olov. Föreningsgatan 25, 722 18 VÄSTERÅS
Åkerman, Sune. Historiska institutionen, Umeå universitet, 901 87 UMEÅ
Öberg, Sture. Maria Prästgårdsgatan 26, 116 52 STOCKHOLM

74 medlemmer

